

Bécsi Ujság

15. évfolyam

Noviszád, 1934 június 23, szombat

144. SZÁM

Nagyszabású fogadtatásban részesítik Beográdban Barthou francia külügyminisztert

Barthou revízióellenes kijelentései

Barthou francia külügyminiszter a bukaresti kamara és szenátus együttes ülésén nagyjelentőségű beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy az, aki csak egy centimétert akarna elvenni Románia területéből, Románia erős ellenállására fog találni és ez az ellenállás nem lesz egyedül Romániéé, mert maga mellett fogja találni Franciaország segítségét és szívét.

A párisi sajtó élénken foglalkozik Barthou beszédével. Így a Matin kiemeli, hogy Barthou szavai a nemrég Velencében elhangzott szavakra jelentenek választ.

A csehszlovák sajtó is kimerítően foglalkozik Barthou utazásával és a kisantant külügyminisztereinek tanácskozásával és rámutat arra, hogy a kisantant nélkül nem lehet egy középeurópai kérdést sem megoldani.

Beograd Barthou fogadtatására készül

Beográdban nagyarányú előkészületeket tesznek Barthou francia külügyminiszter fogadtatására. Tegnap hajón elutaztak Barthou fogadtatására dr. Purics külügyi segédminiszter, Naggiar beográdi francia követ, az Avala ügynökség és a sajtóiroda vezetői, továbbá számos ujságíró.

A városi képviselőtestület bizalmáról biztosította dr. Borota Braniszláv polgármestert

A noviszádi városi képviselőtestület tegnapi közgyűlése

Noviszád város képviselőtestülete tegnap délután közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. Borota Braniszláv polgármesteri jelentését a városi közigazgatás április—május havi menetéről. Közli a polgármesteri jelentés, hogy a pénzügyminiszter új bányászati illetéket engedélyezett az ásványvizekre, mégpedig literenként 1—3 dinárt, ezenfelül a szénasz kilógramja után is kell 5 dinár illetéket fizetni. Ezen illetékeket a városi közlegeknek kell beszédniök. A petrovaradini oldalon elkészült a dunai védőtöltés, a tervbevetett utak javítását részben befejezték részben folytatják. Az ivandani telepen beomlott házak javításához még nem lehetett hozzáfogni, mert eddig összesen két kőműves mester tett ajánlatot a városnak. A vámtisztviselők palotájának építése befejezést nyert, a vámraktár is kész, csak az alsó helyiség padlóját nem lehet megcsinálni a védőfal kiépítéséig, mert nélküli a Duna vize beszívárog a padló alá. A védőfal építése ügyében a közlekedésügyi minisztérium folyamahajózási osztálya végez tereptanulmányokat.

Január elsejétől a tegnapi napig összesen 104 építési engedélyt adott ki a város, mégpedig kettőt egyszobás, hatvanat földszintes ház építésére, a többi pedig átalakításokra és kisebb munkálatokra. Az új épületekben 173 szoba, 58 konyha, 35 előszoba és 19 fürdőszoba van az egyéb helyiségeken kívül.

Az agrárreform likvidálására kiküldött bizottsága befejezte munkáját, a város azonban megfeleltetési határozatát, mivel nem földművesnek is juttatott agrár földet. A város tisztítására és lovaslására ez évben eddig 350.000 dinárt költött a tanács.

Április hónapban 58 fiú és 38 leány, összesen 96 gyermek született Noviszádon, a halottak száma 66, ezek közül 34 férfi és 32 nő, a halvaszületettek száma 2 volt. Május havában 40 fiú és 44 leány összesen 84 gyermek született, meghalt 23 férfi és 38 nő, összesen 66, halvaszületett 1 gyermek. Az egészségügyi rendőrség április hónapban felülvizsgálta az összes élelmiszer-

üzleteket és borbélyleteket és nagyrészt rendben találta őket. A fűszerüzletekben és büfékben sok hűlőt talált, amelyet minden ellenőrzés nélkül, falukról hoztak a városba. A bizottság szükségesnek tartja, hogy e tekintetben a posztális lépésekre határozza el magát.

Atvizsgálták a kaktusokat is és feltűnt, hogy a beográdi raktár és a Duna közötti részen még a 75 méter mély kutak vize sem használható ivásra. Jobb mélységben pedig nem furhattak ki 75 méterrel túl sziklába ütköztek. De igazolja, hogy a vízkérdést csak a vezeték megvalósításával tudjuk megoldani. A hastífusz 70,8 százaléka mindig a főzőt ivóvíz következménye. Igazolja Prága példája is a csatornázás előtt Prián évente 400—500 tífusz megbetegedés után elő 70 halálozással, a csatornázás után évente 150 eset volt 20 százalékos háással, a vízvezeték kiépítése után az élag 60 esetre súlylyed 6 százalék hal.

A polgármesteri választás vitájában egy

bizottsági tag kérdést intézett a polgármesterhez, mi a válasza arra a 9 kérdésre, amelyet egy noviszádi hetilapban megjelent Dr. Borota Braniszláv polgármester válaszában pontról pontra

hivatalos adatokkal cáfolta meg a 9 pontot, amelyek minden alapot nélkülöznek.

Beszédét azzal fejezte be, hogy számára teljes elégtétel, ha a képviselőtestület és munkatársai elégtételt adnak neki a támogatásért és további bizalmukról biztosítják.

A polgármester szavait nagy tapsal és tetszéssel fogadták.

Bogdanovics Zsivorád képviselőtestületi tag emelkedett szólásra és

teljhörögésének adott kifejezést, hogy ilyen aljas hazugságok egy órára igénybe vették a képviselőtestület munkaidéjét.

A közgyűlés tagjainak elég lett volna, ha a polgármester egy szóval kijelentette volna, hogy az egész hazugság. Bogdanovics Zsivorád szavait nagy tetszéssel és tapsal fogadták a bizottsági tagok.

Utána Plávisics Nikola műszaki tanácsos olvasta fel a tanács javaslatát a Petar király szobor ügyében. Az ezzel kapcsolatos felszólalásra adott válaszában a polgármester kijelentette, hogy a városi takarékpénztárban 400.000 dinár van kb. 30.000 dinár kamattal ezenfelül az 1921-ben megalakult, de 1927-ben feloszlott bizottságnak is kb. 50.000 dinár áll rendelkezésére, amit a városnak fog átadni. A város egymillió dinárt irányít elő a szobor költségeire és mivel így az összeg fele rendelkezésre áll, lehet írni a tervpályázatot. A bizottság egyhangulag elfogadta a javaslatot.

Ezután áttértek a napirend többi pontjainak tárgyalására és elfogadták a tanács és gazdasági bizottság összes javaslatait, amint azt a Reggeli Ujság szerdai számában már megírtuk.

Dr. BOROTA BRANISZLAV

Podrzsaj elégette a feleségét?

Szemétegető kátlanban hamvasztotta el a meggyilkolt asszonyt

Bécsből jelentik: A Podrzsaj úgy legújabb szenzációja a bécsi rendőrségnek az a felledezése, hogy Podrzsaj előbb meggyilkolta, majd elhamvasztotta feleségét. Bécsi lakása közelében ugyanis szemétegető kátlan van, amelyben elégett emberi hullarészeket találtak.

Newyorki jelentés szerint az amerikai hatóságok Podrzsaj kiadatását kérik Ausztriától

A nemzetgyűlés megszavazta a perenkivüli eljárásról szóló törvényt

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén egyhangulag megszavazta a perenkivüli bírósági eljárásról szóló törvényt, amelyet részleteiben és egészében jóváhagyott. Mindössze egy kisebb változást eszközölnek a törvénytervezeten, amelyben Makszimovics Bózsó igazság-

ügyminiszter javaslatát fogadták el.

A nemzetgyűlés legközelebbi ülését hétfőn délután 5 órai kezdettel tartja meg, amikor a rendes bíróságok beosztásának megváltoztatásáról szóló törvénytervezetet tárgyalja.

Elfogták és Topolára szállították a topolai sorozatos betörések tetteseit

A betörők Amerikába akartak utazni a lopott pénzen

Topoláról jelentik: A szuboticei rendőrség tegnap délután Topolára szállította Égető István 23 éves topolai mázolósegédet és Kádár József 24 éves osztrábiassági születésű lakatossegédet, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy ők követték el az utóbbi időben Topolán előfordult sorozatos betöréseket.

A két állástalan fiatalember Noviszádon szövetkezett egymással. Megbeszélték, hogy Topolára utaznak, ahol Égető ismerőse a helyi viszonyokkal. Itt néhány lopást követnek el, azután a szerzett pénzen Oszijekre utaznak és ott, ha lehet, tovább folytatják a lopásokat és

ha már meglehetősen nagy összeget tesznek szert, áthajóznak Amerikába.

A két fiatalember beismerte, hogy

Topolán három betörést követtek el, többek között ők voltak a tettesei a Mihaj-

lovics-féle főzletben történt betörésnek, ahol az üzlet menendezt átfurták és úgy jutottak zsákmányukhoz. Topoláról Szubotica felé vették útjukat. Itt azonban egy detektívnek tűnt a két gyanus fiatalember igazolásra szólította fel őket.

A két betörő a detektívre revolvérrel támadt

és csak negyvenezer sikerült ártalmatlanná tenni őket.

Égetővel és Kádárral együtt a topolai csendőrség helyszíni vizsgálatot tartott a betörések színhelyén.

A csendőrségnek az a gyanúja, hogy a fiatalemberek több betörést is követtek el Topolán, mint amennyit beismernek.

A helyszíni vizsgálat eredménye elé nagy érdeklődéssel tekintenek Topolán. (á)

A román király Párisba készül

Károly román király

Barthou, francia külügyminisztert, bukaresti látogatása alkalmával Károly román király is fogadta. Barthou a kihallgatás során arra kérte a királyt, hogy látogasson el Pá-

risba. A király köszönettel fogadta a szíves meghívást és megígérte, hogy rövidesen fel-tétlenül ellátogat Párisba.

Hír szerint Párisba nagy örömet keltett Károly király ígérete és már megtettek minden előkészületet méltó fogadtatására.

Püspöki konferencia Zágrebben

A katolikus püspöki kar, a jövő héten keddtől péntekig konferenciát tart dr. Bauer Ante érsek elnöklété mellett

PÖSTYÉN fürdő

Vág völgyében, CSR Az iszapmedencék rádiu-mos levegőjének belégzése lényegesen elősegíti a reu-ma betegségek gyógyulá-sát. — Bővebben: Mg. Ph. Blum Alfréd, Szubotica, Strosmajerova 11.

HALLO

London

MacDonald miniszterelnöknek orvosai háromhavi teljes nyugalmat ajánlottak. A miniszterelnök rendkívül kimerült, régi szembaja is kiújulással fenyeget. A miniszterelnök valószínűleg hosszabb tengeri utra indul, amelyről csak ősszel tér vissza. Távollétében Baldwin, a titkos tanács elnöke helyettesíti.

MACDONALD

Páris

A külkereskedelmi bizottság tagjai tegnap Berlinbe utaztak, hogy megkezdjék a német-francia gazdasági megállapodásra vonatkozó tárgyalásokat. A német-francia kereskedelmi egyezményt még 1927-ben felmondták és most szeretnék újra nyelbe-ütni.

Berlin

Göbbels propagandaminiszter tegnap egy gyűlésen nagy beszédet mondott. Többek között kijelentette, hogy Mussolini és Hitler velencei találkozásának több eredménye volt, mint egy egész nemzetközi értekezletnek.

Nadolny moszkvai német nagykövetet rendelkezési állományba helyezték. Helyébe Schulenburg volt bukaresti német követet nevezték ki.

NADOLNY

Kowno

A kormány ellen megkísérelt államcsínyvel kapcsolatban a bíróság halálra ítélte Druskist, a titkosrendőrség főnökét és Gerinos tankosztagbeli tisztet, aki a rendőrség ellen egy harcikosit vezetett.

Majna menti Bruck

Csütörtök este 10 órakor tűz ütött ki a vasútállomás épületében. A tetőzet, valamint az elsőemeleti lakosztályok teljesen elpusztultak.

Bécs

Hivatalos kimutatás szerint a munkanélüliek száma Ausztriában június közepén 266.000 volt.

Az országos vasutasbajnokság első fordulóján szuboticei Zsak—noviszádi Zsak 2:1

A lecsapó villám lángbaborította a podgoricai templomot

A tűzvész pusztítása teljesen tönkretette a környék legszebb templomát

A crnogorai Podgorica felett két nap óta pusztító vihar dühöng. A szélvész fákat csavar ki, diónagyságu jég kopog a házak tetőzetén és minduntalan villámcsapás reszketteti meg a levegőt. Az égi háboru otthon tartja a legnagyobb részt földművesekből álló lakosságot, akik szívszorogva várják a vihar elvonulását s reszkette gondolnak a termésre, amelyet a jégeső bizonyára teljesen tönkretett.

Tegnap reggel öt óra körül borzalmas ézengés riasztotta fel a város lakóit. A dördülést egy súlyos test tompa zuhanásának zaja kísérte, néhány perc múlva pedig több puskalövés hangzott el. Az álmukból felvert emberek ijedten rohantak az utcára, ahol borzalmas látvány fogadta őket.

A katolikus templom keresztje mintegy 30 méterre az épületől, a földön hevert, míg a tetőzet lángokban állt. Hatalmas szélvész élesztgette a lángokat és az egész templom tüzet fogott. Az emberek nem sokkal utóbb már a templom körül dolgoztak minden erejüket megfeszítve, de az oltási munkálatok az eső ellenére is nehezen haladtak előre. Az élesztő szél szerte hordta a paraszat és attól lehetett tartani, hogy az egész város lángbaborul.

Végül hat órás kemény munka után sikerült

a tüzet elfojtani. A tűzvész azonban

teljesen tönkretette a tetőzetet és a torony is erősen megrongálódott. Az eső több-helyütt áttörte a templom menzétét és a padok víztövesében állanak.

Az egész épület szánalmas látványt nyújt. A környék legszebb templomának helyén üszkös rom mered az égre, a füstös, összegegett toronyról hiányzik a kereszt és az óramutatók dermedten, meggömbülten dideregnek a kormos számlapon.

Különös érdekessége a dolognak, hogy a templom plébánosa három nappal ezelőtt utazott el Rómába, zárándoktra.

BIZTOSITSA

házát és lakásberendezését

DUNAV biztositó társulatnál

Elemi csapás elleni védekezésre gyenge az emberi erő, de a csapások okozta kárt elháríthatja, ha életét, vagyonát biztosíthatja a

„DUNAV” biztositó társulatnál

Fosztogató cigánykaravánt fogott a csurugi csendőrség

Elfogták a régóta körözött Horváth Hajdut is

Több tanyai gazda feljelentést adott be a temerini csendőrségen, hogy tanyáikról különböző felszerelési tárgyak és baromfi tűnnek el.

A temerini csendőrség a csurugi csendőrséggel együtt a község határaitban széleskörű razziaát tartott s sikerült is nyomára jönni a tetteseknek. Egy cigánykaraván a temerini csendőrség bekerítő hálója előtt a szomszédos csurugi határba menekült, ahol azután a csurugi csendőrség lefűlelte a négy kocsiból álló karavánt.

A csendőrség a kocsikon igen sok lopásból eredő holmit talált s elfogta a karavánnal együtt járó

országosan körözött Horváth Hajdu Kutykov nevű sok bűnselekménnyel vádolt cigányt is.

A cigánykaraván Doroszlóvórol indult el közben rengeteg betörést és lopást követtek el.

A letartóztatás előtt, a körözött Horváth Hajdu Kutykov menekülni akart, de a csendőrök lefogták és harc képtelenné tették.

A karavánt a kocsikkal és az összelopott holmival együtt bekisérték Csurugra, ahol a csendőrség most állítja össze a bűnlajstromot, majd átadják őket a bíróságnak.

A traktortól megvadult a lova — főbelötte a motor tulajdonosát

Gyilkossági kísérlet miatt egy évi fegyház

A szremszkamitrovicai törvényszék Adnagyevis Bránkó rumai mészárosot egy évi fegyházbüntetésre ítélte, mert a vád szerint emberölési kísérletet követett el 1932 november 20-án Reimprecht Pál rumai traktortulajdonos ellen.

A kritikus napon Adnagyevis a község főuccáján hajtotta kocsiját, amikor szembe találkozott Reimprecht traktorával.

A lova a motortól megvadult, felszaladt a gyalogjárdára és eltörte a kocsit rudját. Adnagyeviset annyira felbőszítette a dolog, hogy a traktor után futott és a rajta ülő Reimprechtre rásütötte revolverét.

A golyó Reimprecht fejét érte és súlyosan megsebesítette.

—o—

Fehér kislány a jövendő királynője egy néger törzsnek

Titokzatos gyermekgyilkosságot akadályoztak meg a négerek az őserdőben

Londonból jelentik: A rhodései angol hatóságok bizalmas értesülést szereztek arról, hogy az egyik zulu törzsnél egy szőke hajú fehérbőrű kislány él, akit a törzs királynőként tisztel.

A hatóságok először az albinizmus különös esetére gondoltak, amely előfordul a négereknél, de azután arra gyanakodtak, hogy a négerek elrabolták a gyermeket szüleitől. Néhány detektív azután rátalált arra

az új törzsre, amely a fehér gyermeket magánál tartotta és megtalálta a kislányt is.

A kislányka három éves volt, arany-szőke hajú, vidáman játszadozott és szaladgált a négerek között, de beszélni csak zulu nyelven tudott.

Nevelő szülei — egy idősebb néger házaspár — elmondottak, hogy körülbelül két és fél évvel ezelőtt egy fehér nő pillantott meg az erdőben, aki éppen meg akarta fojtani hathónapos gyermekét. A négerek erre odasióttak és megkérték az asszonyt, hogy a gyermeket ajándékozza nekik. A fehér asszony teljesítette kérésüket, és azután eltűnt nyomtalanul anélkül, hogy nevét és lakhelyét elárulta volna. A néger házaspár felnevelte a gyermeket és mivel a rendőrség hitelt adott az elbeszélésnek, a kislánynak pedig semmi oka sem volt a panasza, a fehér gyermek ottmaradt a zuluk között. A szőkehajú fehér kislánynak nagyon jó sora van és még a szomszéd törzsek is ajándékokkal kedveskednek neki. A zuluk

a fehérbőrű és aranyhajú gyermekben jövendő királynőjüket látják

és máris megígérték a lánykának, hogyha felnő elküldik a „fehére emberek városába” hogy ott kiképezze magát és így böles vezetője legyen a néger törzsnek.

Válópere elvesztése miatt háromszor kísérelt meg öngyilkosságot egy asszony

Csütörtökön délután Szarajevóban Hamdi Jaszika szarajevói lakos Béla nevű felesége nagybőnyiségű lisztet ivott. Az életunt asszonyt az készítette tettere, hogy elvesztette férjével szembeni válóperét. A kétségbeesett asszony előbb már két ízben a villamos elé akarta vetni magát, azonban ebben a szándékában megakadályozták. Csütörtökön azután férje jelenlétében lisztet ivott. Súlyos állapotban szállították kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta. Állapota javult.

Pálinkát lopott egy becskerei soffőr

A rendőrség elfogta és keresi bűntársait

Becskerekről jelentik: Vlainics Luka, a Vlainics és Todorovics cég társtulajdonosa tegnap reggel jelentette a rendőrségen, hogy a Kralja Petra téren levő üzlet pince-raktárából nagybőnyiségű áru hiányzik. Ra dojevics Sztjevan bűnügyi alkapitány azonnal megindította a nyomozást és a helyszíni szemlén megállapította, hogy a raktárból főleg pálinka hiányzik,

a tolvaj kiűrtett egy másfélakós szilvóriumos hordó, azonos vil hordó rizskását és más élelmiszert hordott el.

A rendőrség erélyes nyomozást indított és sikerült a tettest még a délelőtt folyamán elfogni Ferenci István 27 éves állástalan becskerei soffőr személyében. Ferenci beismerte a lopást és bevallotta, hogy a pincének hátsó vasajtáját, ami az adóhivatali folyosóról nyílik álkulccsal nyitotta fel és úgy járt oda a déli órákban és nap nap után megismételte látogatását. A rendőrség Ferencit letartóztatta és folytatja a vizsgálatot a soffőr cinkosainak kézrekerítésére, mert az a gyanu, hogy Ferencinek a lopásoknál segítőitársai is voltak.

— Agy- és szívérelmeszedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhé természetű „Ferenc József” keserűvíz általa, hogy a fűpésatorna tartalmát kiméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti.

Megkezdődött a döntő ütközet Délamerikában

Harminc kilométeres szakaszon folyik a harc

Londonból jelentik: A Paraguay és Bolivia között évek óta folyó háborusodás újabb fejezetéhez érkezett. Santiago de Chileből érkezett távirat jelenti, hogy a Bolivia-Paraguay határon megkezdődött a döntő ütközet. Ötvenezer katona vivja nagy csatáját mintegy 30 kilométeres fronton.

Paraguay támad és át akarja törni Bolivia frontját.

Allitólágos semleges katonai szakértők véleménye szerint Paraguay helyzete kedvező. Valószínű, hogy sikerül áttörnie a bolíviai frontot, ami Bolivia összeomlására vezetne.

A bíróság felmentette a férjet, aki örökre nyomorékká tette felesége udvarlóját

A bíróság azzal indokolta az ítéletet, hogy a vádlott családi tekintélye és becsülete védelmében cselekedett

A pozsareváci törvényszék különleges és rendkívül érdekes bűnperben hozott ítéletet. Annakidején a Reggel Újság is beszámolt arról a rettenetes bosszuról, amelyet a Pozsarevác közelében lévő Setonya községben lakó Miloszavlyevics Dragutin állt felesége csábítóján Risztics Dusánon az elmúlt év december 13-án éjszaka. A per szereplői mindketten tekintélyes emberek, a vádlott a falu bírája volt.

Risztics Dusán régóta udvarolt Miloszavlyevics feleségének, a férj azonban eleinte semmit sem tudott a viszonyról. Csak december 12-én szerzett tudomást felesége hűtlenségéről. Ekkor megfogadta, hogy bosszút áll az asszony csábítóján. Magával hívta Risztics Dusán a közeli községbe, ahol kijelentette Riszticsnek, hogy az éjszakát ott tölti, Risztics menjen csak vissza a községbe és mondja meg feleségének, hogy ő a faluban maradt. Risztics kapott az alkalmon és hazatérve

nagy örömmel újságolta Miloszavlyevicsnek, hogy a férje a faluban maradt és csak másnap tér vissza.

A nagy öröme bőségesen megvaesorázta, lefekték magukat, majd lefeküdtek. Alig múlt el azonban éjjel, amikor a férj váratlanul visszatért és Riszticset egy ágyban találta feleségével. A meglepett udvarló még csak gondolni sem tudott a menekülésre, mert Miloszavlyevics

felkapta az asztalon maradt kést rárohant a csábítóra és fejbeszurta, majd a sebesült embert rátette az égő tüzhely tetőjére és borzalmasan összesütögte.

Hatalmuk voltak a férfi segélykiáltá-

sai is, mert odakint bőszi vihar tombolt és a kétségbeesett ember hangját senki sem hallotta meg. Miloszavlyevics az ágyban mozdulatlanul, rémülten szemlélte férje művét. A bosszuálló férj ekkor a tüzhelyről

forró vizet vett elő és a már félholt embert elforrázta, majd amikor Risztics már nem mozdult, az élete lennek látszó testét a szoba sarkába hajította

és ráparancsolt az asszonynak, hogy értesítse Risztics feleségét arról, hogy itt van a férje és hogy vigye el.

Riszticsné akkor értesítette az esetről a csendőrséget, amely annakidején Miloszavlyevicsot letartóztatta.

A tárgyaláson megjelent a sértett, aki

a fejsze következtében részben elvesztette beszédképességét, egész teste meggyomorodott és csak botjával hadonászva, tagolatlan szavakkal igyekezett a bíróság előtt értesíteni, mekkora kegyetlenség történt vele.

A vádlott egvébként kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert becsülete és családi tekintélyének védelmében követte el tettét.

A bíróság a vád és védbeszéd elhangzása után

felmentette a vád és következményei alól Miloszavlyevicsot,

aki jogosan járt el akkor, amikor családi tekintélye és becsülete védelmében bosszút állt a csábítón.

- 0 -

Borzalmas családirtás három halottal Csehszlovákiában

Egy munkás megölte feleségét és kisfiát, majd felakasztotta magát

A csehszlovákiai Krönauban borzalmas családi tragédia történt, amelynek három emberélet esett áldozatul. A helység egyik szerény házában lakott Alois Latal munkás feleségével és tíz hónapos fiacskájával. A ház, amelyen lakott a nővére Tropolné tulajdona volt, aki igen gazdag asszony.

Latal, aki az utóbbi időben testvére birtokán napszámosként dolgozott, súlyos bajba került. Régebbi barátnője perrel fenyegette meg és Latal szorongatott helyzetében nővérehez fordult segítségért, aki azonban nem volt hajlandó pénzt adni a nővére kérésére. Latal anyára kétségbeesett, a nővel munkást,

Gyomor- és háibántalmaknál, székrekedésnél, emésztési zavaroknál enyhe székletet eredményez és az emésztési szerveket rendben tartja a

GROSSINGER-TEA

jóízű gyógynövények keveréke. Csomagja 20- dinár. Kapható gyógyszerárakban. Megrendelhető:

PHARMACIA GROSSINGER, NOVISAD
1566 Odobr. 501 od 19. V./34.

hogyan

revolverrel agyonlőtte feleségét és gyermekét, azután háromszor magára lőtt.

A lövések nem ölték meg Latalt, aki erre erre utolsó megfeszítésével az ablakhoz vonszolta magát és három sebből vérezve felakasztotta magát az ablakillincse.

A lövések zajára elősiettek a szomszédok, akik Latal feleségét és gyermekét holtan találják, maga Latal pedig haldoklott. Beszállították a kórházba, ahol azonban csakhamar kiszenvedett.

A Gránum ügy epilogusa

Galkánovics Lorán szombori büntető járásbíró csütörtökön tárgyalta Hegel Károly szombori könyvszakértő ügyét, akit a magánvádló nyilvános helyen elkövetett becsületsértéssel vádolt. A vádbeli cselekményt azzal követte el Hegel, hogy 1932 november 24-én, amikor a Rác ügyel kapcsolatban, mint vádlottat hallgatták ki és Gyukics járásbíróknak bemutatta a Gránum könyveiről készült fényképmásolatokat, egy 50.000 dináros tételnél rámutatott a tárgyalóteremben hallgatóként ott tartózkodó Lebovics Pálra azzal, hogy azt ő lopta el, ezért Lebovics feljelentette. A vádlott a csütörtöki főtárgyaláson kérte a tárgyalás elnapolását addig, míg a Gránum családi ügye be nem fejeződik végérvényesen. A bíróság azonban a vádlott kérelmének nem adott helyet és Hegel nyilvános helyen elkövetett rágalmozásért 20 napi elzárásra, 600 dinár pénzbüntetésre és 750 dinár perköltség viselésére ítélte.

Véresre harapták a halak a buvárt

Sidneyből jelentik: Lotzke H. R. buvárnak különös kalandja akadt a tenger mélyén. A híres buvár egy új készüléket akart kipróbálni, amelyet más készülékektől a többi között az különböztet meg, hogy a buvár keze szabadon maradnak, mert így nagyobb mozgási lehetősége van. Öt mérföldnyire a parttól Lotzke a hajóról, amely horgonyt vetett leereszkedett a tenger mélyére. Körülbelül 80 méter mélységben a tenger fenekéhez ért, amiről jelt adott. Röviddel később a matrózok vészjeleket kaptak, mire a buvárt a szabályok szerint sietve felhúzták. Lotzke keze véreztek, több ujján véres marások nyomaik voltak láthatók. A buvár elmondotta, hogy egy halfejta amelynek egyes példányai tíz font súlyúak is lehetnek, nekiestek kezének és olyan erősen harapták, hogy fájt és vérzett. Amikor látta, hogy nem tud magán segíteni, meghuzta a vészjelzőt. Lotzke sebesülései oly súlyosak, hogy hosszabb ideig orvosi kezelésre szorul.

HA AZT AKARJA, HOGY GYERMEKE EGÉSZSEGES ÉS VIDAM LEGYEN,

adjon neki „Energín”-t a vér, idegek és étvágy erősítésére. Az „Energín” azzal, hogy erősíti a vért, az idegeket és az étvágyat, elősegíti a gyermek fejlődését. Minden gyermek vegyen be naponta háromszor egy-egy kiskanállal „Energín”-t, amely kitűnő ízű.

ENERGIN kapható gyógyszerárakban félliteres üvegekben, melynek ára 35- dinár.

Reg. S. Br. 4787/22

Anglia bejelentette tengeri haderejének lényeges növelését

A leszerelési értekezlet még nem tekintendő kimúltnak – mondta Henderson

Londonból jelentik: Az admirális első lordja tegnap emlékiratot nyújtott át az amerikai tengerészeti szakértőknek. Az emlékirat az angol tengeri flotta fejlesztésének módzatait jelöli meg.

Londonból jelentik: Az admirális első lordja tegnap emlékiratot nyújtott át az amerikai tengerészeti szakértőknek. Az emlékirat az angol tengeri flotta fejlesztésének módzatait jelöli meg.

Több csapathajót, mintegy harminc sorshajót, torpedórombolót és repülőgép anyahajót szándékozik építeni az angol tengerészeti miniszter

A leszereléssel kapcsolatban Henderson tegnap egy gyűlésen beszédet mondott. Kijelentette, hogy a leszerelési értekezlet kilátásai nem nagyon biztatóak ugyan, de azért az értekezlet még nem múlt ki, viszont meg sem gyógyult.

A szuboticei adóhátralékosok három évi részletben törleszthetik 1932 előtti városi adó tartozásukat

A minisztérium jóváhagyta a közgyűlés határozatát – Szóbell bejelentésre veszik tudomásul a kedvezmények igénylését

A kincstár mint ismeretes, tizenkét évi törlesztési határidőt adott az adóhátralékosoknak 1932. év előtti adó tartozásaik törlesztésére. Az állami adóhivatal mintájára szükségesnek mutatkozott, hogy az adófizetők községi pótdó tartozásaikra is megkapják a törlesztési kedvezményt, annál is inkább, mert a régebbi magasszázaléku pótdó súlyos terheket rótt a szuboticei polgárokra és igen jelentékeny azoknak az adófizetőknek a száma, akiknek 1932 előtti hátralékaik vannak.

A városi tanács előterjesztése alapján a közgyűlés úgy határozott, hogy három évi határidőt szab az adóhátralékosoknak városi adó tartozásaik kifizetésére. A közgyűlési határozat ellen felebbvezéseket nyújtottak be, mert a gazdasági érdekeltségek képviselői azt vitatták, hogy nem elegendő a hároméves kedvezmény, hanem a városnak is, az állam példájára tizenkét évi határidőt kell szabnia. Így a közgyűlési határozat a minisztériumhoz került, amely tegnap értesítette Szubotica város vezetését, hogy

a közgyűlést határozatát hagyta jóvá.

A városi tanács most hirdményekben értesíti az adófizetőket a kedvezményről, amely június 20-án lép életbe. A hirdményben, amelyet ma bocsátanak ki, a város értesíti az érdekelte adóhátralékosokat, hogy

két hónapon belül személyes bejelentéssel kell kérniük a kedvezményt mindenkinél a köri adóhivatalnál.

A hátralékosoknak be kell jelenteniük, hogy havonként, vagy negyedévenként kívánják törleszteni tartozásukat, de a múlt évi és ideai adójukat ki kell fizetni. Eszerint az adófizetőknek ebben az évben teljesen ki kell fizetniük múlt évi és ideai adójukat, valamint 1932 előtti tartozásuk egyharmadát. Azoknak, akik a részletet elmulasztják, késedelmi kamatot és végrehajtási költségeket kell fizetniük.

— 0 —

A szuboticei törvényszék gyilkossági kísérletért 20 napra ítelt egy csantaviri leányt, mert revolverrel rálőtt szerelmére

A vádlott leány pénzt követelt hűtlen lovagjától

Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a szuboticei törvényszéken Radovics Szentén hármask bírői tanácsa. László Mária 35 éves csantaviri leány gyilkosság kísérletének vádjával került a bíróság elé, mert április 3-án a topolai országúton megleste volt szerelmét, Dér Bules János jómódú szentai gazdálkodót és revolverrel gyilkossági szándékból rálőtt. A golyó nem találta Dért, a merénylet után letartóztatták László Mária, s három hetet vizsgálati fogságban töltött.

A tegnapi tárgyaláson László Mária előadta, hogy megbánta a tettet, de nem volt szándéka, hogy Dérre lőjön. Nagy izgalomban vette elő a revolvert és sütötte el, de eredetileg

az volt a szándéka, hogy öngyilkosságot követ el, mert Dér Bules János rettentő helyezésre juttatta.

A gazdálkodóval tizennégy év óta intim viszonyban

volt és tíz évvel ezelőtt súlyos betegséget kapott Dértől. A gazdálkodó adott ugyan tízezer diánt, hogy a pénzen házat vásároljon magának és a ház jövedelméből fedezze gyógykezelési költségeit, de a pénz nem volt elegendő megélhetéséhez és rettentő nyomorba került. Dér megígérte, hogy öt lánca földet is ad neki, de nem tartotta be az ígértét, megszakította vele a viszonyt, sőt találkozni sem akart vele.

A kérdéses napon annyira elkeseredett hangulatban volt, hogy kiment az országútra és a gabonaföldéken véget akart vetni életének, de előbb beszélni akart volt szerelmével, hátha jobb belátásra készítheti. Hosszu ideig várakozott az uton, míg kétlovas kocsiján megérkezett a gazdálkodó, de káromkodva hajtott tovább, amikor megpillantotta őt.

Elelőtti elterelésében és izgalomban tan-

totta elő a revolvert és lőtt Dér után, hogy megfélemlítse.

Dér Bules János tanuvallomásában beismerte, hogy hosszú éveken át szerelmi viszonyt folytatott a vádlottal, meg is ígérte neki, hogy segíteni fogja, de közben olyan nehéz viszonyok közé került, hogy nem tehetett eleget ígértének. Dér az elnök kérdésére kijelenti, hogy 70 lánca földje van. Kéri a bíróságot, hogy szigorúan büntesse meg a merényletét.

A bíróság a perbeszéd után az enyhítő körülmények figyelembevételével 20 napi elzárásra ítélte László Mária, mert a tárgyaláson nem nyert beigazolást, hogy gyilkossági szándékból és nem ijesztésül lőtt rá Dérre.

Előkészületek a becskerekeli eucharisztikus kongresszusra

Becskerekről jelentik: Augusztus 11. és 13-án tartják meg Becskereken az eucharisztikus kongresszust amelyre nagyszámú hívő megjelenésére számítanak. A római katolikus hit' özség elhatározta, hogy a nagy katolikus manifesztációig kívül és belül tataroztatja a becskerekeli plébánia templomot és ezért a hívek körében gyűjtést indít.

Június 28-án lesz ítélet a becskerekeli bizonyítvány-gyártók ügyében

Becskerekről jelentik: A becskerekeli törvényszéken június 28-án hirdetik ki az ítéletet Brankován Cseba becskerekeli kivándorlási ügynök és Dungserszki Franyo volt misitási bűnügyében. A két vádlott ügye eszeszteregi községi jegyző bizonyítványhamar hosszabb ideje foglalkoztatja a becskerekeli és noviszádi bíróságot. A becskerekeli törvényszék 3 évi börtönnel sújtotta Brankovánt, aki a községi jegyzővel együtt valóságos bizonyítványgyártat rendezett be es nagyban hamisították a bizonyítványokat amelyekkel számosan kivándoroltak Amerikába, a noviszádi felebbviteli bíróság azonban megsemmisítette az ítéletet és újabb ítélethozatalra utasította a becskerekeli törvényszéket.

A szuboticei adófelszólamlási bizottság befejezte a helybéli kérvények tárgyalását

Körülbelül ugyanannyi adót emelt fel, mint szállított le a bizottság. Hétfőn a topolai járás kerül sorra

A szuboticei adófelszólamlási bizottság kétheti működés után ma fejezi be a szuboticei adófelszólamlások tárgyalását. A bizottság, amely naponta hat órán át ülésezett

1300 felebbezést intézett el

és most már csupán 50 kérvény elintézése van hátra.

Értesüléseink szerint a felszólamlási bizottság működése lényegében semmit sem változtat a kivetett adók végösszegén, mert körülbelül ugyanolyan összeggel emelték fel egyesek adóelőirányzatát, mint amennyivel indokolt esetekben csökkentették az adót.

A bizottság hétfőn tér át a vidéki felszólamlások tárgyalására. A hétfői napon a topolai járásból a Csantavir községből beérkezett adófelebbezések kezdik el tárgyalni.

FOTO
BOULEVARD
WOLFFENBERGER KÁROLY

Modern felvételek izléeses, művészi kivitelben. Noviszád, Boulevard Kraljice Marija (Leticápalota). Amatőrfelvételek legizléesesebb vidalgaia

— 0 —

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivata: Noviszád, Kralja Petra uca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.

Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Az érettségi pálca

Középiskolás koromban sehogyan sem tudtam megérteni, hogy tulajdonképpen miért is vesznek leérettségizett társaim palcát a kezükbe. Palcát, amellyel két-három napig fölöttébb büszkén vonulnak végig a forgalmasabb utcákon, sétányokon s amely végül is, többé-kevésbé megbecsült emlékképpen, valamelyik sarokba kerül, örök nyugalomra.

Nem értettem ezt a dolgot — s joggal. Mert a pálca, akármilyen vékonyka is, bármilyen díszes is a feje — mégis csak bot, támadó és védő fegyver. Már pedig, így gondoltam, ha már valaki elvégzi a középiskolát, akkor, ha nem is épen az eszével, de talán mégis inkább a bizonyítványával akar jogot formálni az életre, mint az újai között táncoló palcájával. Így történt, hogy amikor magam is leérettségiztem, pajtásaim legnagyobb ámulatára, nem vettem semmiféle érettségi palcát, csak összehajtogattam szépen a bizonyítványomat s minden nagyobb büszkeség nélkül hazamentem.

Ma pedig sajnálkozva látom, hogy az érettségi-palcák lassan kimennek a divatból. Alkalmasint azért, mert pénzbe kerülnek — ami tudvalegőleg nincs. S mégis, most én tanácsolnám azt leérettségizett embertársaimnak, hogy feltétlenül vegyenek a kezükbe valami palcafélét. Nem fontos, hogy kerecsu legyen s az sem árt, ha az ezüst, vagy aranyfóga helyén minél alapsabb bunkó díszlik. De mindenképpen fontos, hogy jó vastag és erős fából készüljön, támadó és védő fegyverül szolgálhasson. S ha azután kezükbe fogták, semmiesetre se állítsák a sarokba — de tartsák a kezükben állandóan és markolják meg görcsösen.

Mert ott tartunk, hogy manapság a bizonyítványt tehetjük el, többé-kevésbé megbecsülendő emlék-félének, valamelyik szekrényсарokba, örök nyugalomra. Mivel azonban ma is megakarnak élni valamiből a leérettségizett fiuk — nincs más választásuk, mint a tovatűnt időkben díszül szolgáló barbár botot, ez az ősi, de biztos támadó és védő fegyvert két markra kapni.

(k. j. s.)

Hőemelkedés

Nyugateurópában az ocean déli tájairól benyomuló légtömegek hőemelkedést és kiterjedt esőzést idéztek el. A nappali hőmérséklet 18-24 fok között ingadozott, az éjszakai 8-14 fok között. Noviszádon tegnap délelőtt 19 Celziusz fok volt a hőmérséklet.

A legközelebbi 24 órára déli, majd délnyugatra forduló szelek várhatók, nyugatról felhősödés és hőemelkedés.

Vizállás

A Duna Regensburgnál, továbbá Passau és Komárom között árad, másutt apad, alacsony vizállás. Noviszádnál tegnap 185 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapi állapothoz viszonyítva 8 centimétert apadt.

— Plébános kinevezés. Budánovics Lajos bácskai püspök Gausz Konrád szombori káplánt Pasicevóra plébánosá nevezte ki.

— Új másod orvosok a noviszádi kórházban. Dr. Radics Fedort és dr. Ognjanovics Györgyét a noviszádi kórház másod orvosáivá nevezték ki.

— Zenevizsga Szomborban. A szombori zeneiskola tanítványai ma vizsgáznak az énekes otthonban. Dr. Kiss Lajos tanítványainak vizsgáját nagy érdeklődéssel várja Szombor lakossága.

Szentai hírek

A esőkei dohánybevaltó állomás a dohánytermelőknél kamatmentes előleget ad a dohánytermésre. Aki a kedvezményt igénybe akarja venni, június 30-ig kell jelentkeznie a szentai pénzügyőrségen, ahol alá kell írni az előlegkérő nyilatkozatot. Az előlegkérő dohánytermelőnek két kezet kell magával vinnie, a kezesek lehetnek dohánytermelők is.

A noviszádi munkáskamara július elsején megtartandó közgyűlésére a szentai munkásság Kozár Gyulát és Sztójkov Sándort delegálta.

A városi tanács egy megüresedett városi alkaptányi állásra pályázatot tűzött ki. Az alkaptányi állásra pályázóknak jogi diplomával és szakképzettséggel vagy 6 évi közszolgálatlall kell rendelkeznie. Az alkaptány fizetése 970 dinár, pótlék 500, személyi és drágasági pótlék havonként.

Az előíráson felbélyegzett kérvényeket június 30-ig kell a polgármesteri hivatalban beadni.

Szenta határában e hét folyamán már mindenütt megkezdődött az aratás. A búzatermés nem mutatkozik túl jónak, de panaszra nincs ok. A szalma kiési, a kalász dus, a szem jó. A tavaszi meleg utáni eső nem ártott, de egyes gazdák szerint nem is sokat használt.

A gazdák és hozzáértők szerint jó közepes termés lesz a szentai határban. 13-15 métermázsra termésre számítanak lánconként.

A szentai munkásbiztosító pénztár június 30-tól kezdődőleg 100 árverést tűzött ki, a már előzőleg lefoglalt ingóságokra, a munkaadók ellen, akik a munkásbiztosítói járulékhátralékaikat nem fizették be. Az árverést csak abban az esetben függesztik fel, ha az adós munkaadó június 30-ig kiegyenlíti minden tartozását a munkásbiztosítóval szemben.

A szentai dal- és zeneegyesület június 30-án délután 5 órakor tartja közgyűlését az Eugen szállóban.

A szentai rendőrkapitányság értesíti a lakosságot, hogy a kutyajelvények elkészültek és azokat egy dinár ellenében át lehet venni a rendőrkapitányság 31. számú szobájában. A rendőrség felül fogja vizsgálni a kutyákat és azokat, amelyeknek nyakán nem lesz kutyajelvény, agyon fogják lövetni.

Csütörtökön délután a szentai középső kertekben meghalt mérgezési tünetek között Hangya Juliska 4 hónapos csecsemő, akinek szülei aratási munkára mentek a szentai szállásokra, s a csecsemőt 13 éves lányukra bízták. Az anyahelyettes mákot áztatott vízbe s azzal itatta a kisgyermeket. Az államügyészség elrendelte a csecsemő holttestének felboncolását.

A július 5. és 6-1 IV. osztályu húzásra szóló megújítási sorsjegyek t. vevőim rendelkezésére állanak

LUSTIG LAJOS váltóüzlet, Noviszád, Kralja Aleksandra 13

Bajmoki hírek

Vusics Milorád lovai megbökrosodtak és a kocsi nekivitték a templom mögötti betonoszlopnak. A kocsi felborult, Vusics oly szerencsétlenül esett ki belőle, hogy bal-karját kifécséltette. — Váczi István fiatal legény súlyosan bántalmazta B. Maris tizenöt éves cselédleányt. A leány feljelentésére a rendőrség eljárást indított Váczi ellen.

—o—

— Főorvos — járásbíró. Becskerekéről jelentik: Brgics Grga dr. a jasatomicsi elmeorvos, az igazgatófőorvos és Rajsevic Szima titeli volt jasatomicsi vezetőjárás bíró kölcsönösen beperelték egymást becsületsértésért. A becsületsértési ügyet pénteken tárgyalta a becskerei bíróság és úgy a kórházigazgatót mint a járásbíró bűnösnek mondta ki, azonban a kölcsönös sértések miatt nem szabott ki büntetést.

— Halálra kuruzsolta áldozatát egy becskerei asszony. Becskerekéről jelentik: A becskerei rendőrség pénteken délelőtt letartóztatta Wagner Anna 38 éves becskerei napszámos asszonyt, aki kuruzslással foglalkozott és kezelésébe behalt Popov Cveta becskerei gazdálkodó.

Vasárnap másodosztályu bajnoki mérkőzés lesz Szentán. A Merkur játszik a novakanizsai Obilics csapatával. A mérkőzést a SzAK-pályán tartják Vukelics bíró vezetésével.

— Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható, s ezért használata járványok idején is igen célszerűnek bizonyul.

Julius 1-én papszentelés lesz Szubotican

Tizenegy teológust avat pappá Budánovics püspök

Julius elsején bensőséges egyházi ünnepség lesz a szuboticai szent Teréz járásközségében. Budánovics Lajos bácskai püspök 11 végzet teológust szentel pappá a szokásos fényes szertartások keretében. A szertartások reggel 9 órakor kezdődnek, a felszentelendő papok pedig 8-án tartják első miséjüket saját körzetü templomaikban.

Julius elsején a következő végzet teológusokat szentelik pappá: Benes Ivan (Szubotica II), Busch Jakab (Bácska-Palánka), Kovács László (Szubotica), Lantos Károly (Szubotica III), Luckar Zvonimir (Szombor), Moschina Andrasz (Obrovac), Novotny József (Ruma), Thiel Sándor (Filipovó), Vajda Lajos (Sztarakanizsa), Vujkovic Franjo és Soltész Ferenc (Noviszád).

Julius 15-én pótlólag szenteli pappá Budánovics Lajos püspök Lehmajer Béla szubotica teológust, karácsony előtt pedig az újabb három papszentelésen a következők kerülnek sorra: Kujundzics Ivan, Lerch Imre és Ott József.

Az új papok közül Benes Iván a szentrokusi, Kovács László a halasiuti, Lantos Károly a szentgyörgyi, Vujkovic Ferenc a szent Teréz, Lehmajer Béla a szentgyörgyi, Kuluncsics Ivan a szent-rókusi templomban tartja első miséjét, Busch Jakab Bácska Palánkán, Luckar Zvonimir Szomborban, Moschina András Obrovácon, Novotny József Rumán, Thiel Sándor Filipovón, Vajda Lajos Sztarakanizsán, Soltész Ferenc Noviszádon, Lerch Imre Noviszádon és Ott József Deronjén miséznek.

Megkezdődtek a felvételi jelentkezések a szubotica gimnáziumban

A vidéki tanulóknak saját körzetükhöz tartozó intézetnél kell jelentkezniük

A szubotica gimnáziumban már megkezdődtek a felvételi vizsgákra való jelentkezések. Tegnap délelőttig 19 szubotica és mintegy tizenöt vidéki felvételi kérvény érkezett be a gimnázium magyar tagozatához, de ma, szombaton tovább tartanak a jelentkezések. A felvételi vizsgákat hétfőn reggel ejtik meg.

Az eddigi jelentkezéseknél káros tévedésről győződhetek meg azok a szülők, akik vidéken laknak és Szubotican kívánják iskoláztatni a gyerekeiket. A vidéki jelentkezők jelentékeny részét ugyanis kénytelen volt elutasítani a gimnázium igazgatója, miután már a múlt évben életbeléptetett rendszer szerint

a vidéki szülőknek a saját körzetükhöz tartozó középiskolánál kell kérelmezniük gyermekeiknek az első osztályba való felvételt.

Igy például az adai diákoknak Szentán kell felvételi vizsgát tenniük. A felvételi vizsga nem kötelezi arra a szülőket, hogy ugyanabban az intézetben iskoláztassák gyerekeiket, hanem a báni hatóságnál kérelmezhetik, hogy gyermekeik például a szubotica gimnáziumot látogathassák. Ez azok számára fontos, akik nem ismerik a rendelkezéseket és esetleg a tévedés miatt elkésnek a felvételi vizsgával.

— Vöröskeresztnap Noviszádon. Az országos Vöröskereszt egyesület noviszádi szervezete vasárnap, június 24-én népszerűsítési napot rendez, azzal a céllal, hogy minél nagyobbra növelje tagjainak számát. A vöröskereszt napon uccai gyűjtést is rendeznek és kérnek mindenkit, hogy erejéhez képest járuljon hozzá az egyesület nemes mozgalmához, amelynek célja betegek ápolása és a szegény, gyenge gyerekek istápolása.

Topolai hírek

A községtanács közlései:

A cséplőgéptulajdonosok cséplési engedélyüket a 4-es számú irodában okvetlen hosszabbítsák meg, mert csak a meghosszabbított engedéllyel lehetnek csépleni. A kereskedőket, gyárosokat és fogyasztókat figyelmeztetik, hogy a keserűvíz, szódavíz és mindennemű más hűsítő italok után járó adókat a községi adóhivatalban azonnal fizessék ki. A községi földadó nyilvántartást f. hó 27-ig a község háza tanács-termében közszemlére kitétték és az érdekeltek ott megtekinthetik. Mindazok akik apaállatok vasúti szállítására kedvezményt akarnak, jelentsék ezt a község házában a járólathivatalban.

Wamoscher Ernő bajsai földbirtokosfejős tehene ikerborjakat ellett és ezek közül az egyiknek 5 lába van. A hátsó bal lába kevéssé, de mindkettő rövidebb, mint a jobb. A kis üsző borju teljesen egészséges és vígan szopik az iker társával együtt. Az öt lába borjunak igen sok nézője akad.

Palusek György gazdálkodó megkérte április hó 13-án Miletics Szvetozár magánhivatalnokot, hogy miután nem érti az államnyelvet, adjon fel nevében a postán 900 dinárt. Miletics a postán csak 90 dinárt adott fel és a postai feladóvevény mellé egy nullát írt. Mikor Pauslek erről meggyőződött, követelte a pénzt, de Miletics nem adta vissza és így a büntető bíróság elé került az ügy, aki Mileticsét 60 napi elzárásra és 810 dinár kártérítésre ítélte. Ezenkívül még elmarasztalta a költségekben is. Az ítélet jogerős.

★

— Impregnált gyapjából készült fürdőruhák azonnal száradnak, mert a vizet nem szívják magukba. Lastex gumi fürdődresszek főleglegessé teszik a strandfűző és melltartó viselését a fürdőruha alatt. Kaphatók egyedül: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

— A világ legdrágább csokrát kapta az angol királyné. Londonból jelentik: A minap az angol királynénak a világ legdrágább virágcsokrát nyújtották át. Az értékét tízezer dollárra becsülik, mert példátlan áldozatkészség és kertészeti ügyesség kellett létrehozásához. Röviddel ezelőtt Mexikóban egy ujjfajta virágot fedeztek fel, amelynek „binasturtium” nevet adták. A virágfajta, egy Atlee Burpee nevű philadelphiai vállalkozó kezébe került, aki nagyarányú melegeházi üzemet tart fenn. Burpee fantáziát látott az ujjfajta virágban és elsőrangú japán műkertészeire bízta annak ápolását és más virágfajtákkal való keresztezését. Mint-hogy azonban az eredményre melegeházi tenyészet esetén tulsokáig várnia kellett volna, a palántákat repülőgépen melegebb tájakra helyeztette át, ahol gyorsan kifejlődtek. Akkor azután visszahozatta őket és ezzel a rendes tenyésztési idő harmadrésze alatt ért célra. Amikor a gyönyörű virágok kibimbóztak, Burpee külön nagy hajót bérelt és Európába utazott, hogy művét angol kertészeknek megmutassa. Angliába érve első dolga volt az angol királynénak a világ legdrágább csokrát megküldeni.

— Élve temettette el magát a világ legöregebb papja. Kalkuttából jelentik: A világ legöregebb papja, a 125 éves hindu Shambunath, aki ötven évén át teljesített szolgálatot megszakítás nélkül, a híres bhaironi templomban, élve eltemettette magát, mert, mint mondotta, földi küldetését elvégezte. Ez az élve eltemetés századok óta divik ezen a vidéken és még eddig nem történt meg, hogy ha a bhaironi templom papja el akarta magát temettetni elevenen, azt valaki megakadályozta volna. Shambunathnak, mindenesetre meg volt elődeiivel szemben az az elégtétele, hogy mielőtt élve eltemettette magát, elérte az emberi kor legvégső határát.

— Sulyos szerencsétlenség Szomborban. Junius 21-én sulyos szerencsétlenség történt Szomborban a volt tüzoltó-gyakorlóterén. Vukovics Nikola 11 éves fia, János egy közeli fára felmászott bogycérről, a lába megesuszott, elvesztette az egyensúlyt és leesett a fáról. Sulyos sérülésekkel szállították a szombori kórházba.

TEAVAJAT ÉS SZOMBORI TURÓT CSAK SPECIALITY-nál VESZÉK, MERT LEGFINOMABB ÉS LEGJOBB.

A didergő strand

(Avagy: a noviszádi kánikula ezerkilencszázharmincnyolc júniusában)

Zúg a motorvasut, nekimegy a falnak,
Nagyot nyelken akkor, azután elhallgat.
Rezgő gyomra alatt halk szuszogás hallszik
S azt mondja valaki:
A leányzó nem halt meg, csak alszik...
Ki-ki ahogy tudja, káromkodik egyet:
Ha beteg a vasut, minek adnak jegyet?
Noviszádon közben delet út az óra
S künn a strandon zsebet varrnak
Dresszre és trikóra...
Antipasszát fű a hűvös Dunaparton
S azt mondja egy másik:
Téli kabát nélkül én ezt ki nem tartom,
Tél van-e, vagy nyár van?
Portás bá' se tudja,
S a csolnakoknak is kifelé áll rudja. —
A korcsában orrod alá forró teát tolnak,
A parton a hölgyek hősapkát horgolnak...
Néhányan a napot mikroszkóppal lesik,
Közben délről havaz, északról meg esik.
A szigeti bokrok csöndben fanyalognak
S közöttük néhányan prémbe andalognak.
Pecázók is vannak, nem tudni mivégéből?
(Lehet-e halakat kifogni a jégből?)
Jön a bécsi hajó, ki nézne most rája?
Az is havas, mintha — fogytán volna fája...
At a tulsó partról Kamenica ásit,
Itt a direktió — cserepekben fásit.
Pedig minek árnyék az idei nyárnak?
Hisz a kabinokban csak kályhára várnak!
De miért a vita,
És minek is mennék ökökre, vagy késre:
Be kell rendezni a
Noviszádi strandot
Központi fűtésre...

Szkiecsák László.

A noviszádi grafikus munkások Gutenberg emlékünnepe

A noviszádi grafikus munkások szervezetének kulturbizottsága vasárnap, június 24-én Gutenberg emlékünnepeket rendez. Délelőtti 10 órai kezdettel matinét tart a Munkáskamarara nagytermében (Kraljica Marija boulevard). A matinén közreműködik a „Szloga” grafikuszenekar és a grafikus munkások férfi énekkara. A zene- és énekkart Vojtechovszky Jaroslav karnagy vezényli. A délelőtti műsoron zene- és énekszámok, valamint szavalatok szerepelnek. Este 8 órakor a noviszádi szerb iparosokthonban (Zmaj Jovan Jovánovic uca) baráti összejövetelt tartanak a grafikus munkások. Az összejövetelen a „Szloga” grafikuszenekar is közreműködik. Ugy a matinéra, mint a társasösszejövetelre a belépés díjtalan.

—o—

— Mesterségesen tenyésztik a hódot a svédek. Stockholmból jelentik: Angermanland svéd tartományban az utóbbi időben észrevették, hogy a hód, amely a múlt század elején ott nagy tömegben fordult elő, de körülbelül 80 év óta teljesen kipusztult, megint erősen elszaporodik. Legújabbban a svédek felismerték a hód nagy szörme-értékét és valóságosan mesterségesen segítik elő ennek a régebben tulságos csapdaállítással szinte kipusztított állatnak tenyésztését. A hódtenyésztés most hatósági védelem alatt áll, mert a hód szörmeje jól értékesíthető.

— Öngyilkosság Bácskapalánknán. Tegnap reggel 7 órakor Bácskapalánknán Ivanovics Milos 58 éves földműves szobájában a falba szöveget vert és erős zsinórral felakasztotta magát. Az életunt emberre 13 éves unokája akadt rá, aki azonnal fel-lármázta a ház népét. Ekkor azonban már későn volt, mert az idős ember kiszenvedett. Tettét minden valószínűség szerint gyomorbetegsége miatt követte el. Az öreg több ízben panaszkodott ismerősei előtt, hogy az életet nem tudja sokáig elviselni. A hatóságok megadták a temetéshez az engedélyt.

— Ha nincs is pénze, nálam kedvező részletre vehet Orion rádiót Gelb, elektro poduzeće, Novisad, Futoski put 9.

Temerini hírek

A bánág szerdán kiadott rendeletével engedélyezte a temerini aratómunkásoknak, hogy a noviszádi járás bármelyik községében aratási munkákat vállalhatnak s erről a noviszádi járás községeit is értesítette.

A rőszolgabíróóság engedélyezte a községi előjáróság előterjesztésére, hogy a cséplés alatt per manenciát álló tüzoltóság minden gazdától a lecséplelt gabona után a tüzoltóság belterületén holdanként 1 dinár, külterületen pedig fél dinár tüzoltósági díjat szedhet a községi pénztár útján.

Az országos Vöröskereszt temerini helyi csoportja csütörtökién megtartott gyűlésén elhatározta, hogy 1934 június 25-től kezdve július 1-ig vöröskereszt hetet rendez a temerini társadalmi egyesületek és az iskolásgyermek bevonásával.

Az elemi iskolás gyermekek Császlós Bozsidar és Kiss Mihály tanítók vezetésével kétnapos kiránduláson vettek részt a Fruska Gorában.

Vasárnap reggel 7 órakor a cséplőgéptulajdonosok kötelesek kézigyógyászataikat a község házára behozni, ahol dr. Manojlovics Sztojan és dr. Mandel Andre községi orvosok a kézigyógyászataikat felülvizsgálják.

Megalakult az aratás idejére a munkások és gazdák közötti bérszabályozó bizottság. Elnöke: Papp István községi elnök. A gazdák megbízottja Bisztriczky Ferenc, az aratómunkások képviselője Fejes Péter és Horváth István. A bizottság jegyzője Príncipe Dusan, aljegyző. A bizottság első ülését vasárnap reggel 8 órakor tartja a község házában.

A Reggeli Ujság közölte, hogy egy temerini asszony öngyilkossági szándékból mérget ivott. Most kitént, hogy nem öngyilkossági kísérlet, hanem sajnálatos tévedés történt. A szerencsétlenül járt asszony túl van az életveszélyen.

A szombori hadkiegészítő parancsnokság legújabb rendelete értelmében a sorozást július 1 és 2-án Temerinben a TSK helyiségében tartják meg. Minden újonc és pótsorozásra kerülő egyen köteles büntetés terhe alatt a sorozáson megjelenni.

Akik a gabonát a községben lévő házaikhoz kívánják behordani és ott lecsépltetni, engedélyért forduljanak a községi előjáróságához.

★

Szilván hírek

A községi előjáróság határozata folytán a gazdák és az aratók között támadt vitás kérdéseket, a két érdekelt fél kiküldöttjeiből álló közös bizottság dönti el. A bizottság döntött az aratási rész és a cséplési százalékos ügyében is. Az aratási rész minden tizennegyedik kereszt, a cséplésnél 3 százalékos. Idegen munkások csak abban az esetben alkalmazhatók, ha helybeli munkás nem állana rendelkezésre kellő számban. — Würtz Jakab bejelentette a rendőrségen, hogy baromfiállományát állandóan lopkodják. Szerdán éjjel is tizennyolc baromfiját lopták el.

★

Csantaviri hírek

A bánai hivataltól most érkezett vissza a község jóváhagyott költségvetése. Eszerint a bevétel 888.672 dinár, a pótdó 78 százalékos. — A csütörtöki piac gyengén sikerült, mert a gazdák már aratnak és nem jöttek ki a piacra. A forgalomnak az első is sokat ártott. A buza ára 105—110, a tengeri 90—95, a burgonyáé 0.50, az almáé 1.50—3, a baracké 3—4, a körtéé 2—3, a zöldbabé 1, a borsóé 1.50 dinár volt.

★

— A tiltott műtét áldozata. Csütörtökién délután beszállították Novivbászról a noviszádi kórházba Verbászi Katica 36 éves asszonyt, akin vérmérgezés tünetei mutatkoztak. A kórházban megállapították, hogy az asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre, aminek következtében vérmérgezés lépett fel. Verbászi Katica az elmúlt éjszaka a kórházban meghalt. A halálesetről értesítették a noviszádi ügyészséget, ahonnan ma a vizsgálóbíró vezetésével bizottság száll ki a kórházba és megejti a boncolást.

Vrbászi hírek

— Szent Alajos napját fényesen ünnepelte meg a vrbászi katolikus hitközség. — A novivrbászi község tanács az idén nagy tevékenységet fejt ki a közmunkák és uccarendezések terén. Most a szőlőbeli Telecska uccán vezetik be az uccai villanyvilágítást, míg a főbb uccákat egyetemes terv szerint rendezik. — Novivrbász községe csütörtökön szerezte be nyilvános árverésen téli faszükségletét, összesen 28 vagon fát és másfél vagon kokszot. A gyertyánfát 2125, a bükkfát 1775 és a kokszot 5950 dinárért szállítják vagonként. — A vrbászi német magántanítóképző első diplomavizsgáján tizennyolc jelölt közül tizenhárom

tették le teljes sikerrel a vizsgát, míg 5 jelölt egy tárgyból pótvizsgára utasított. A diplomáltak közül 6 a leány és 7 a fiú.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti.

— A szlárakanizsai csodakúfürdőben végleg megszabadul kinzó reumájától. Kérjen prospektust.

Sóhivatal

Ki kell-e fizetni hét év után az új tulajdonosnak a régi tulajdonos adóhátralékát — Hogyan lehet a kilenc hónapos katonai szolgálati kedvezményhez hozzájutni — Biztosítható-e a 24 százalékos levonása az adósság kifizetésekor?

Türelmemre kérem a városi olvasóközönséget. Tudom, hogy őket a falusi kérdések nem túlságosan érdeklik. Mindamellett szükségem van a mezőgazdák érdeklődésére, mert az olvasóközönség kétharmad része falusi. Ők pedig ezt várják és követelik. Egyébként érdemesebbnek tartom azoknak a társadalmi kérdéseknek a tárgyalását, amelyek egyrészt az olvasóközönség foglalkozási körébe válnak s így egzisztenciális érdekük, másrészt a bajok megelőzésére és elhárítására szolgálhatnak, — míg a rendőri hírek — amiket a városi lakosság szórafoztatására közölnek a lapok — arról beszélnek, hogy milyen szerencsétlenség robbant ki abból, hogy a szereplő személyek (törődés és segítség híján) mekkora meggondolatlanságot követtek el, s mekkora büntetést kaptak vagy kapnak. Szerintem emberségesebb dolog a másik embertársan segíteni, mint esetleg gyönyörködni a baján és kárörvendezni fölötte. Ebben a tudatban terhelem a nem mezőgazdaolvasókat is mondanivalómmal.

Banktisztviselő, Debelyaesa, ezt kérdi:

Az 1927. évben vettem 32 hold szántóföldet, amely földeknek összes adóhátralékát annakidején a vételárból teljesen rendeztem. Adófizetési kötelezettségemnek azóta is pontosan eleget tettem és mégis meglepetésemre a napokban 12.000.— dinár adóhátralékért foglaltak nálam. Érdeklődésemre kislát, hogy a 12.000 dináros adóhátralék a 7 évvel ezelőtt vett ingatlanaim ki nem egyenlített hadinyereségadója, melyet most rajtam akarnak behajtani, mert én vettem meg ennek az embernek a földjét s azt állítólag eddig azért nem keresték rajtam, mert ezen adóhátralékot csak most találták meg.

Tisztelettel kérem a véleményüket aravonatkozólag, hogy a hadinyereségadó szeptember 1-én adó-e, amely csak azon követelhető, akire ki van véve, vagy pedig itt az én esetemben, köteles vagyok-e ezen 7 év után talált és még az előző tulajdonosra kivetett hadinyereségadó hátralékot a megvett ingatlanok miatt átvenni és kifizetni, vagy érdemes lesz-e — ezen adómegterhelés miatt — fellebbezéssel élni? Vajon a hadinyereségadó címen fennálló tartozás az előzőnek személyi adója-e, aki az eladott ingatlan árát annakidején másba fektette s így akkor még erre az adóhátralékra teljes fedezetet nyújtott, de az állam annak behajtását nem szorgalmazta. Az eladó időközben tönkrement, ma semmije sincsen, felteszem, hogy azért akarják a behajthatatlan adótételt most velem megfizettetni, holott — ha erről az 1928. előtti adótartozásról tudok, akkor annak leírását kérvényeztem volna, így (mert arról csak most értesítettem) a leírást se kérhetem, mert már régebben a kérvényezésre kité-

zőt határidő. Kérem, jelöljék meg számomra a követendő utat az igazság felé, mert nem szeretnék az adóvégrehajtó hivatal ambíciójának áldozata lenni.

Válasz: Legelőször is állapítsa meg, vajon a követett adóhátralék 10 évnyi idősebb-e. (Valószínű, hogy régebbi, mert a hadinyereségadót 1924-ig vetették ki s nem lehetetlen, hogy ezt az utolsó évet fizette épen ki az eladó.) Állapítsa meg a felosztásokból és a fizetési nyitányokból. A hadinyereségadó esetében semmiképpen se személt adó s így önnek meg kell fizetnie, ha az eladó nem bírja. A föld felel az adóért.

H. I. Az öcsém be van rukkolva. Djakovicán van a tüzérségnél. 18 hónapra vonult be most május elsején. Mivel három vagyunk fivérek s egyiknek joga van a kilenc hónapos katonai szolgálatához, kérem, lehet-e azt kérvényezni most (hogy már szolgál) mert úgy határoztuk, hogy a családból ő legyen a kedvezményben részesítve.

Válasz: Ha a szülők valamelyike él, akkor a három Tivér közül az egyiknek jár a 9 hónap, azonban azt mindig a második vagy a harmadik testvér veheti igénybe, mert az elsővel leszolgáltatják a teljes 18 hónapos szolgálati időt. Kérvényezhetik most is persze. Nem kerül csak egy egyszerű kérvénybe. Látogasson el hozzám és — ha az ügyet egyszer átnézhetem, akkor elküldöm a lap jogtanácsosához, aki a kérvényt, — mint előfizetőnek — ingyen megírja.

A szlávóniai olvasók nevében ezt írták nekem:

Az Ön magyarázatai valóban közhasznúak, sajnos azonban, hogy gyakorlatban azok ki nem vihetők, mert:

Az egyik szomszédom eladta olcsón a vagyonát azért, hogy megszabaduljon az adósságoktól és gondolta, hogy amit elveszt a révén, majd megfogja azt a vámon a 24 százalékos levonásával. Nem tartozott, csak a Privilegizált Agrárbanknak Beogradban s szépen ki kellett neki a tartozás 100 százalékát fizetni, pedig közjegyzővel csináltatta. Törleszt azonban nem kapott, míg a tartozást az utolsó paráig ki nem fizette, illetve tette bírói letétbe.

A másik szomszédom, aki a napokban szintén eladta egy darab földjét azért, hogy a Privilegizált Agrárbanknál fennálló tartozását kifizesse s abban reménykedett, hogy eladja olcsón, készpénzfizetés ellenében, hiszen a 24 százalékos megéri ezt a mókát, mert így pénzhez jut. Most általam azzal a kérvénnyel fordul Önhöz, legyen szíves forduljon postával levélben kimerítően értesíteni, hogy a földművelésvédelmi rendelet valóban vonatkozik-e a Privilegovana Agrarna Ban-

kára is és — ha igen — miként lehetne a kifizetést kulánisan keresztülvinni? Kihez forduljon? Mit csináljon?

Válasz: Mindenek előtt a Privilegizált Agrárbank adósságait is védi a törvény. Ez biztos. Biztos azonban az is, hogy ez a bank nem akar elfogadni se részletfizetést, se adósságkifizetést védelmi alapon. Temerinből írják, hogy ügyvédet küldtek Beogradba s neki sem sikerült kidülvinni velük. Ehhez a banknak joga van. Módot ad a törvény a kifizetésnek ilyen módon való megtagadására, sőt előrelátta, mert úgy rendelkezett a 3. szakasz (10) pontjában: „Ha a hitelező nem fogadná el azt az összeget, amelyet az adós az (1) bekezdés értelmében neki felkínált illetve a (7) és (8) bekezdésben említett új váltót visszautasítaná, akkor az adós az összeget és a váltót helyezze letétbe a járásbírósnál illetve — ahol ilyen nincs — a szolgabíróságnál. Ennek a letétbehelyezésnek ugyanolyan joghatálya van, mint az általános magánjogi letétbehelyezésnek.”

Az első szomszédnak kellett a törlési nyugta, amit másképpen nem kapott meg, azért letétbehelyezte az egész összeget. A másik szomszéd azonban csak a 24 százalékos levonása utáni összeget tegye letétbe a bíróságnál, meg az esedékes kamatot s akkor a zsebében marad a 24 százalék, a bank pedig ki lesz törvényesen elszívva.

A tanácsom azonban az, hogy a letétbehelyezést bízzák mindig ügyvédre, mert az jobban érti, de meg — a törvény szerint — anyagilag is felelős (ha elhibázná) akkor minden ebből eredő kárt neki kell megfizetni, míg — ha maguk okozkodják el — akkor önmaguk isozák meg a levét. És ne keverjék össze az adósságot. Külön meghatalmazást aljanak a pénz bírói letétbehelyezésére, mert csak 10.— dinárral több a kiadás (a meghatalmazási költségek az ár) s ekkor nincs kibuvója az ügyvédnek. Az ügyvéd — ha van esze — munkadíjat nem követel, hanem örül, hogy az ügyet neki adják, mert a hitelező biztos pénz s a fizeti ugyanis a huzavona költségeit. Legfeljebb még kifizetik a készkiadásokat, ami a bírói letétbehelyezésnél 26 dinár körül van s így az összköltség 36 dinár.

Mondok még valamit, ne legyenek vasakalaposok. Az első szomszédja nem számolt a bank csökönységével s így egyezett a vevővel, hogy „tisztán és tehermentesen” adja. A szerződésnek erre vonatkozó pontját kössék így valahogy: az eladó tisztán és tehermentesen adja a vevőnek a földet illetve minden későbbi teherért szavatol, a vevő azonban nem tekintheti az eladónak a Privilegizált Agrárbanknál fennálló tartozását tehernek, ha ő azt a földművelésvédelmi rendelet alapján kifizeti vagy a bíróságnál ugyanilyen alapon letétbe helyezi.

Rosszallom azonban a könnyelműséget, amivel az ilyen eladásokba beugranak, mielőtt pontos tájékozást szerezzenek a vállalkozás kimeneteléről. Hallanak valahányszor a kedvezményről, azt készpénznek veszik (anélkül, hogy megnéznék jó pénz-e) s nekiszaladnak az eladásnak, mint bolondok, hogy az anyjának. Hát esuda így, ha megcsalódnak? Ilyen esetekben nem a törvényt kell okolni, se a bankot, hogy becsapja az adóst, hanem okozza mindegyik önmagát, mert ilyesmivel vezeték félre saját magát, ami nem igaz. Ne a törvényt okozzák ilyenkor, se a bankot, se az iródat, hanem álljanak szíven a tükör elé és mutassanak rá arra a bizonyosra, aki ott szembenez hogy „Te vagy a hibás!”

A Reggeli Ujságnak van jogi, adóügyi, közigazgatási, katonaiügyi szakértője s még senkise csalódott meg, aki akár a laphoz, akár hozzám fordult, mert mindig tudunk megfelelő utbaigazítást adni. Higgyék el, a törvénynek is mindig hasznát lehet venni, csak meg kell keresni a módját. Ugy vagyunk ezekkel, mint a késsel: aki az élet markolja meg és nem a nyelét — az megvágja magát vele — a hozzáértőnek pedig használ.

Diósy Gábor.

KÖZGAZDASÁG

Kereskedelmi egyezmény Franciaországgal

A párisi sajtó közleményei szerint a francia kormány a jugoszláv kormánnyal egyetértésben nagyfontosságú határozatot hoz a két állam közötti kereskedelem érdekében. Junius 18-án Párisban egyezményt írtak alá, amely tekintettel Franciaország agrártörvényeire a legnagyobb mértékben beengedi Franciaországba a jugoszláv mezőgazdasági terményeket.

Az egyezmény főbb pontjai a következők:

1. kontingensek: a francia kormány elhatározta, hogy Jugoszláviának a következő globális behozatali százalékot engedélyezi: 40 százalékát annak a tojásnak, amit a strazai konferencia által ajánlott államok szállíthatnak;

elő bányákból a globális kontingens 84 százalékát;

elő sertésekből a globális kontingens 25 százalékát;

sózt husból a globális kontingens 5 százalékát;

feldolgozott sertés husból a globális kontingens 5 százalékát;

vágólovakból a globális kontingens 5 százalékát;

vágott baromfiból a globális kontingens 5 százalékát;

sajtokból a globális kontingens 1 százalékát;

körtéből és almából a harmadik évnegyedben 4, a negyedik évnegyedben pedig 1.5 százalékot a globális kontingensből.

Ezenfelül már előbb engedélyeztek 13 ezer tonna fabehozatait az 1934. év első felében és valószínű, hogy ugyanennyit lehet az év második felében is szállítani Franciaországba. Engedélyezték 42.000 tonnának Algírba való szállítását is.

2. Preferencia a tengerire. A francia kormány kétszer 50.000 tonna tengeri bevételét engedélyezte, amit azonban szeptember 30-ig le kell szállítani. Ez a mennyiség az összes külföldről behozott tengeri 17 százalékát teszi ki.

Tegnap tíz dinárt fizettek a noviszádi piacon a sárgadinnye darabjért

Megindult a paradicsom export — Változatlan árak az állatpiacon

Tegnap igen élénk volt a noviszádi gyümölcs és zöldség piac. Különösen paradicsom iránt volt nagy érdeklődés, mert az exportőrök erősen vásárolják. Még Németországi szállításra is vesznek paradicsomot és ennek következtében az ára is tartja magát. Tegnap is 2—2.50 dinárt fizettek a paradicsom kilójáért. A piac ujdonsága a sárgadinnye, amelynek darabjért 10 dinárt fizettek. Nagymennyiségben került piac

ra kajszinbarack 3—5, őszibarack 5—7, körte 2—4, alma 2—4 dináros áronban.

Az állatpiacon a helyzet teljesen változatlan. A sertések ára 6.50—6.75, a szarvasmarha 2.50—3.50 dinárba került kilónként. A többi árak is változatlanok.

A baromfipiacon a kacsa feltűnően olcsó, mert párját 22—25 dinárért adják, ugyanannyit kérnek azonban a csirke párjáért is.

Csődbejutott a nemrég még dúsgazdag pancsevői és délbánáti nábob

Tíz évvel ezelőtt még Pancsevó város és a Délbánát leggazdagabb embere volt Milorádovics Pera az akkori radikális párt országos tagja és egy nagy, sokmilliósvan vagyon ura, nemzetgyűlési képviselő, aki az országos politikai életben is nagy szerepet játszott. Kétezer hold földnek, egy esomó pancsevői palotának, az ottani legszebb emeletes szállodának, étteremnek és kávéháznak és egy hatalmas téglaágyárnak tulajdonosa, azonkívül főreiszvénese és elnökgazgatója az általa alapított s azóta már szintén csődbejuttatott „Pancsevaeska Szrpszka Banka”-nak.

A világgazdasági válság és a dekonjunktura azonban őt is tönkretette annyira, hogy a napokban dr. Zákó Milán pancsevői ügyvéd, mint anyósa özv. Vitolics Zsiváné, jogi képviselője egymillió négyszázezer di-

nár tartozás miatt a pancsevői törvényszék mint kereskedelmi bíróságnál a csőd megnyitását kérte Milorádovics Pera, felesége Mara és nagykoru fia Alekszandar összes ingó és ingatlan vagyonára.

A bíróság a csődöt ilyen értelemben el is rendelte. Csődbiztossá Agyemovics Mihájó törvényszéki bírót, csődtömeggondnokká dr. Preller Sándor, helyettesévé pedig dr. Paics Györgye pancsevői ügyvédek neveztek ki. A törvényszék végzése szerint e hó 30-án délelőtt 9 órakor tartják meg a hitelezők gyűlését a törvényszék nagy tanácstermében s ugyanakkor választják meg a csődválasztmányt. Az összes követeléseket ez évi augusztus 31-ig bezárólag be kell jelenteni. Az általános tárgyalást a követelések kivizsgálására a törvényszék ez évi szeptember 13-án délelőtt 9 órára tűzte ki.

Megállt a tengeri áremelkedése

A tengeri napok óta tartott áremelkedése tegnap megszűnt a noviszádi tőzsdén. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a külföld beszűntette a vásárlásokat, mintahogy az áremelkedés a külföldi vásárlások következménye volt. A buza továbbra is lanyha, óbuza iránt nincsen semmi kereslet.

A noviszádi terménytőzsdén tegnap a következő hivatalos jegyzések voltak:

Buza 78 kg 2%, bácskai Noviszád környéki 116—118, Szombor környéki 112.50—115, közép-bácskai 116—118, felsőbácskai 116—118, tiszai uszályrakom-

mány 127.50—130, szerémi és szlavóniai 114—116, 77 kgos 2% bácskai tiszamelléki 120—122.50, tiszai uszályrakomány 125—127.50, bégai uszályrakomány 122.50—125, felsőbánáti 114—116, zab bácskai, bánáti és szerémi 97.50—100, hajórakomány 105—110, tengeri bácskai 100—102, bácskai Szombor környéki 101—103, bánáti 98—100, szerémi indijjai paritásban 100—102, szávai és bégai hajórakomány 107—108, tiszai és dunai hajórakomány 108—109, buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 190—210, hatos 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150,

hetes 110—115, nyolcas 107.50—112.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 190—200, kettes 170—180, ötös 150—160, hatos 130—140, hetes 110—115, nyolcas 107.50—112.50, buzakorpa jutazsákokban bácskai és szerémi 95—100, bánáti 92.50—97.50, hajórakomány 102.50—105.

Irányzat: Tengeri gyengébb, egyébként változatlan.

Forgalom: Közepes.

Szombori terménytőzsdé. Buza bácskai Szombor környéki 112.50—115, felsőbácskai 116—118, szlavóniai 114—116, szerémi 112.50—115, Tisza bácskai 125—127.50, Tisza bánáti 125—127.50, felsőbánáti 114—116, zab bácskai vasut 97.50—102.50, tengeri bácskai vasut prompt 101—103, szerémi 101—103, bácskai vasut júliusra 103—105, csatornai hajó 105—107, dunai, tiszai hajó 110—112, bab szokvány 130—135, buzaliszt nullás gg és g 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150 hetes 107.50—112.50, nyolcas 105—110, korpa prompt 95—100.

Irányzat: Csenedesebb.

Forgalom: 113 és fél vagon.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruirányzata gyengébb volt. Tiszavidéki 80 kilós buza 12.10—12.50, felsőtiszai 11.95—12.25, egyéb származású 11.95—12.20. A takarmányiac irányzata egyenetlen. Buza októberre 15.38—15.40, rozs októberre 9.82—9.83, tengeri júliusra 10.30—10.31, augusztusra 10.60—10.61.

Külföldi tőzsdézáratok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—8.30, Prága 51.80—52.20, Berlin 5.65—5.69, London 221.

Zürich, Beograd 7.00, Budapest —, Newyork 307.62, Páris 2030, London 1549.50, Brüsszel 71.85, Milánó 26.35, Madrid 42.10, Amszterdam 208.60, Berlin 117.20, Bécs 73.05, Prága 56.70, Varsó 58.10, Bukarest 3.05.

Törvényszéki tárgyalások Szomborban

Radonjics Száva törvényszéki egyes bíró csütörtökön tárgyalta a súlyos testi sértéssel vádolt Szavánovics Györgye jagodnjaki 40 éves községi tisztviselő bűnügyét. A jagodnjaki uccagyerekek 1933 október 1-én különböző gúnydalokat énekeltek Mosztarszki Persza jagodnjaki asszonyra. Az asszony megsokkálta ezt, felragadta a keze ügyébe eső baltát, hogy szétzavarja a gyermekeket. Amint a gyerekeket kergette, kijött az uccára Szavánovics, aki a baltát kicsavarta az asszony kezéből és azzal lábszárára ütött, úgy hogy az asszony nyolc napig beteg volt utána. A csütörtöki főtárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a kis fejszével ugyan megütötte az asszonyt, de annak a nyele nem sérthette meg annyira. A bíróság bűnösnek mondta ki Szavánovicsot, de büntetést nem szabott ki.

Ugyancsak Radonjics bíró tárgyalta Hrbak Misa 73 éves napszámos bűnügyét, akit az ügyész felségsértéssel és államellenes kijelentéssel vádolt. Hrbak 1932 október 22-én Carics Szevan házában többek előtt felségsértő és államellenes kifejezést használt. Hrbak azzal védekezett, hogy ő nem tudta, mit beszél, mert részeg volt. A bíróság bűnösnek mondta ki a felségsértésben és ezért egy évi fogházra ítélte, míg az államellenes kijelentés vétsége alól felmentette.

A gyomor és belek gyógyítására jó és alkalmas szer

gyermek és felnőttek számára a XX „Magna”-purgó, amely fájdalom nélkül tisztít, kellemes ízű, egyúttal feloldit és fertőtleníti a gyomrot, beleket, amivel megakadályozza a nehezebb megbetegedést. Ha rendszeresen minden étkezés után bevesz egy kis vizben feloldva késhegynyi „Magna”-port, ezzel megkönnyíti az emésztést, eltávolítja a fölösleges gyomorsavat, a kellemetlen szájíz, a gyomorhurut, gyomorégésre való hajlamot. „Magna”-por segít a gyomor- és bélhurutnál, vese- és májbajoknál, hemorrhoidnél és gyomorfekélynél.

„Magna”-por kapható gyógyszerárakban. Egy csomag ára 4— dinár.

Reg. S. Br. 4788/32

Fizessen elő a Reggeli Ujságra!

S P O R T

Miért szüntette be a Fruska Gora és a Putnik társaskirándulásait

— Jelentés az egyesület múltévi működéséről —

A noviszádi Fruska Gora turistaegylet vasárnap június 24-én tartja meg évi rendes közgyűlését az irigi Vénácon. Az egyesület működéséről részletes jelentést adott ki s ebből megismerjük azt a széleskörű munkát, amelyet az egyesület nemcsak a turizmus, hanem ezzel kapcsolatosan más téren is kifejtett. Az egyesületnek Noviszádon 1589, a fiókokban 1300, a kirendeltségekben 460, összesen 3358 tagja van 658-cal több, mint egy évvel ezelőtt. Az egyesület különösen nagy munkát fejtett ki abban az irányban, hogy

az ország természeti szépségeit megismeresse nemcsak tagjaival, hanem a Dunabánság nagyközönségével is.

A szoroson vett turista kirándulásokon kívül az egyesület a Putnik menetjegyjáradával egyetemben nagy társaskirándulások is rendezett, amelyek azonban az 1933. évben nem jártak olyan sikerrel, mint az 1932. évben. Az elmúlt évben 12 társas utazást és kirándulást rendeztek összesen 4016 résztvevővel. A kirándulások 27.334 kilométeres utat tettek meg 73 nap alatt. A kirándulások rendezésével

az államvasutak 472.952.75 dinár jövedelemhez jutottak, míg a kirándulások összköltsége 1.216.500 dinár volt.

A társaskirándulásokra a rendező egyesület és a Putnik 61.320 dinárt fizetett rá. A múlt év április 13—19-ig tartott Dubrovnik—Kotor—Cetinye kirándulás 33.503 a múlt év október 5—12. között rendezett délszerbiai kirándulás 21.072 dinár deficitel végződött. A deficit fő oka az volt, hogy

a délszerbiai kiránduláson mindössze

134 személy vett részt, míg a vasútnak 300 személy után kellett az utiköltséget kifizetni.

A két kiránduláson azért vettek kevesebben részt, mint ahányan jelentkeztek, mert az államvasutak igazgatósága a Beogradon kívül lakóknak nem engedélyezett kedvezményes áru utazást lakóhelyüktől Beogradig és vissza. Ezért 250 olyan személy mondta le a kiránduláson való részvételt, aki az előzetes jelentkezés során részt kívánt venni a kiránduláson. Az államvasutaknak ez a magatartása nemcsak az ország fejlődő turizmusának van nagy kárára, hanem az államvasutak is legalább 50 ezer dinár tiszta nyereségtől estek el, azzal, hogy ilyen nagy számban mondták le a kiránduláson való részvételt.

A Fruska Gora turistaegylet és a Putnik ezért kénytelen szüneteltetni a kirándulásokat mindaddig, amíg az államvasutak vezérigazgatósága nem változtatja meg elhatározását, és nem állítja vissza azokat a kedvezményeket, amelyeket két évvel ezelőtt nyújtott a társaskirándulások alkalmával.

A nagyobb kirándulások elmaradása nem jelentette azonban azt, hogy a Fruska Gora turistaegylet elhanyagolta volna a turizmus propagálását, hanem kisebb kirándulásokat rendezett kizárólag tagjai részére, akik ha legalább hatos csoportban utaznak, féláru vasuti jegvet vehetnek igénybe. Az egyesület vezetősége lépéseket tett a közlekedésügyi miniszternél, hogy abban az esetben is adjon 50 százalékos utazási kedvezményt, ha már négy tag utazik együtt.

Öt számban indulnak a jugoszláv evezősök a budapesti versenyen

Öt hajóval utazott el Budapestre a jugoszláv versenyzőgárda

Csütörtök este átutazott Noviszádon a jugoszláv versenyzőgárda, amely ma és holnap starthoz áll a budapesti nagy nemzetközi evezősversenyen. A küzdelemben mint ismeretes Európa csaknem valamennyi számottevő evezőse részt vesz, köztük a németség is, akik eddig hiányoztak az Európa-bajnoki küzdelmekből.

A jugoszláv színeket a Beograd evezősegyület versenyzői képviselik, azonkívül Szmederevőről Sztipanovics, aki a szkiffben indul. A jugoszláv evezősök a következő számokban indulnak: kormányos nélküli négyevezős Konsztantínovics, Kojics, Novakov, Popovics, kormányos négyes: Durmann, Alferijev, Kaminszky, Miloszavljevics, Konsztantino-

vics, Kormányosnélküli kettős: Cseklics, Joszifovics, szkiff: Radics és Sztipanovics.

A jugoszláv versenyzők tegnap már treniroztak is a verseny színhelyén. Tekintettel a nagy konkurrenciára győzelmi esélye a kormányosnélküli négyesnek van, de nem lehetetlen, hogy más számokban is értékes helyezést érnek el a jugoszláv versenyzők.

A verseny keretében evezik le a hagyományos Berlin—Bécs—Budapest nyolcevezősversenyt is, amelynek ezuttal is Berlin a favoritja Budapest, illetve Bécs előtt. A versenynek ezt a részét a budapesti rádió is közvetíti vasárnap délután 6 óra 35 perckor.

A noviszádi DSK hivatalos hírei. Vasárnap, 24-én a Konkordiával mérkőzünk. Felállítás: Apró, Szigeti, Mészáros, Himmelsbach I, Horváth, Himmelsbach II, Szénássy I, Németh I, Gyömrei, Nagy, Himmelsbach, A tartalékesapat a GSK-val mérkőzik az alábbi összetételben: Fekete, Polyák, Szénássy II, Sztreharszky, Németh II, Sztreharszky, Gyömrei, Papp II, László, Papp, Gyakovics. — Sportkapitány.

A vrbászi csapatok vasárnapi felállítása. A VSC a Tri Zvezde ellen lényegesen jobb csapattal startolt: Mornau, Erlömann, Strunk, Molnár, Spiesz, Schmidt, Weber, Rankov, Bajac, Betsch, Burlach. A Dulcis a torzsa serlegmérkőzéseken a következő csapattal játszik: Molnár, Polyás, Mondovics, Finta, Schmidt, Dudás, Longaver, Pál, Horváth, Rapp, Petrovics.

BSK—HASK 3:1 (2:0). Csütörtökön esti mérkőzés keretében játszott a két csapat. A BSK megérdemelten győzött, mert jobb volt ellenfelénél.

A noviszádi Rádnieski SK hivatalos hírei. Az alábbi játékosokat felkérem, hogy vasárnap déli 12 órára jelenjenek meg a pályán, innen indulunk Mitrovicára: Milutinovics, Haeker, Rápothy, Hoffmann I, Jelics, Beke, Avramovics, Frieztzmann, Burai II, Hoffmann II, Vizi, Szénássy. — Jegdícs utimarsall.

Bírák és ügyvédek mérkőzése Szomborban. A szombori bírák és ügyvédek ma délután 4 órakor a Szlávia pályáján barátságos mérkőzés keretében találkoznak.

A noviszádi Műbarátok egyesületének kiállítása

F. hó 16-án délelőtt nyitotta meg Irinej pravoszláv püspök, a bán és igen előkelő közönség jelenlétében a Műbarátok egyesülete festőiskolájának első kiállítását a Trgovacska Omladina palotájának első emeleti nagytermében.

A kiállítás anyagáról művészi kritikát írni nem lehet, mert alig pár kép üti meg azt a közepes művészi nívót, amely a kiállításokon minimális követelmény. Mégis dicséretet érdemel az a törekvés, amely a kiállításokat áthatja: nemesen szórakozni és ápolni a művészeti ágak mindegyikét, hogy tökéletesebbre csiszolják az esztétikai érzéküket és tehnikailag is elérjék azt a nívót, amellyel érzésüket és meglátásukat ki tudják fejezni. Ez az egyesület legjobb uton halad, hogy hatalmas kulturális tényezővé váljon, mert az egyesület tagjai nemcsak tanulnak, hanem tanítanak is a művészetek szeretetére és tisztelésére, amit legjobban az a tény bizonyít, hogy fölkeltek a polgárság minden rétegének figyelmét, akik soha sem tapasztalt érdeklődéssel látogatják a kiállítást. A hivatásos művészek jövőjére is nagy bizakodást nyújt a kiállítás és meglehet nekik is a reményük, hogy a hivatalos fórumok a jövőben tőlük is szereznek be műtárgyakat, amint azt a műkedvelők kiállításán tették.

Az egyesület Mihajlovics Nikola akad. festő vezetése alatt áll, akinek a kiállított képei és tudása biztosítják az egyesület tagjainak haladását. Szép eredményekre jogosít Lackovics Jelinka, Ruzsicska Pál, Jeropoljszka Jelena és Markovics Irén képei. A művészet nagy szeretetéről tesznek tanúságot Vučkovics Boldizsár, Vitaliani Róbert, Jovánovics Milán, Malencics Katica, Maurer Péter, Návai István, Obradovics Milena Paulovics Erna, Petkovics Nikola, Petkovics Olga, Petkovics Todor, Popovics Velimir, Popovics Sztjeván, Rogulya Milos, dr. Handler, Szentiványi, Crnyanski Jovanka, Almási Gábor, Drah Ernő és Spiller Lajos. A kiállítás június 25-ig lesz nyitva és megtekintése díjtalan.

— Makacs székrekedés, vastagbélkataris, puffadás, vértorlódás, anyagcsere zavarak, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Rádióműsor

SZOMBAT, június 23

BEOGRAD:

- 11: Műsorolvasás.
- Utána a doni kozákkórus énekel (hanglemezek). Közben
- 11.20: Vizállásjelentés.
- 11.59: Pontos idő:
- 12: Harangszó a székesegyházból.
- 12.05: A rádiózenekar hangversenye. Közben
- 12.45: Tőzsde.
- 13.30: Az Avala hírei és pontos idő.
- 16: A közönség kedvence lemezei.
- 16.30: Alekszandrovics Nada népdalokat énekel, zenekísérettel.
- 18.55: Pontos idő és műsorolvasás.
- 19: Hegedű-zongorahangverseny.
- 19.35: Drauszály Laptev Szófia énekhangversenye.
- 20.05: „Kacagás és könny“. Gyufaszál vidám csevegése.
- 20.35: Szerb est.
- 22: Pontos idő és az Avala hírei. Utána a rádiózenekar hangversenye.
- 23: Tánclemezek.

BUDAPEST:

- 6.45: Torna.
- Utána hanglemezek.
- 9.45: Hírek.
- 10: 1. Magyar népmesék. 2. Mai kis lexikon.
- Közben: Hanglemezek.
- Kacsóh—Sassy: Rákóczi megtérése (Sebő Miklós). — Murgács Kálmán: Fehér galamb száll a falu felett (László Imre). — Farkas Imre: Gyergyón innen (László Imre). — Kókay—Göde: Volt egyszer egy szőke asszony (László Imre). — Radó—Illiczki: Kőbeporult már a határ (Kálmár Pál).
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12: Délj harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05: Hanglemezek.
- Brahms: 1. és 3. magyar tánc (Filharmonikus zenekar). Massenet—Gallet: Elégia (Pataki Kálmán). — Schubert: Tartózkodás (Manovarda). — Bizet: A gyöngyhalászok (G. Lugo). — Verdi: Rigoleto, sextett. — Johnston: The day you came along (Bling Crosby). — Dubin: The gold diggers, dal (Boswell nővérek). — Berlin: I'm playing with fire (Greta Keller). — Gordon: Did you ever see a dram walking (Bing Crosby). — Villajos: Canta Guittare (Pilar Arcos).
- Közben kb. 12.30: Hírek.
- 13.20 (1.20): Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
- 13.05 (1.05): Közvetítés Keszthelyről. A gazdasági akadémia hallgatóinak „Sárgulása“. Vezető Paulini Béla, Beszélő Lukács Lajos.
- 14.40 (2.40): Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
- 16 (4): „Ezermester-műhely“. Ifjúsági óra. (Harsányi Gizi előadása).
- 16.45 (4.45): Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 17 (5): Vakok „Homérosz“ énekkara. Vezényel Schnitzl Gusztáv igazgató. Szegő S.: Te Deum, hatszólamra, vegyeskar. — Demény: Himnusz, női- kar, zongorán kíséri Hinger Boldzsár. — Bartók: A bujdosó. — Demény: Allj meg te kis madár. ve. Ágyeskar. — Tóth Zoltán: Két magyar dal. — Demény: Lám megmondtam, női- kar. — Nosedá: Népdal-átiratok, vegyeskar.
- 17.50 (5.50): Rádióamatőrposta.
- 18.10 (6.10): Kurina Simi és cigányzenekara.
- 19 (7): A rádió a rádióról.
- 19.15 (7.15): A rádió tárgysorsjáték kezdése.
- 20.15 (8.15): A Budapesti Hangverseny Zenekar operettelőadásának közvetítése a székesfővárosi Al- lat- és Növénykertből. „Viktória“, operett 3 fel- vonásban. Szövegét írta Földes Imre. A verseket írta Harmath Imre. Zenéjét szerette Ábrahám Pál. Ren- dező Tihanyi Vilmos. Vezényel Komor Vilmos.
- Az I. felvonás után kb. 21.15 (9.15). Hírek, ló- versenyeredmények, időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Eladó

Ház eladó a Nagylimá- non, nagy telekkel és kert- tel, gyárnak, raktárnak vagy bármely más üzleti célra, de állattenyésztésre is al- kalmas. Orient papíratu- gyár, Novi Sad, Bana Du- njica 10. 1608

Fodrásüzlet, női és férfi, más foglalkozás miatt sür- gősen eladó. — Cim a ki- adóban. 1607

SÜRGŐSEN és olcsón eladó a Palicsko-féle há- rom lakásból álló ház. No- viszád, Tone Hadžića ulica 14. szám. Érdeklődni lehet ugyanott. 1603

GYERTYÁN HASABFA 2000 din., Bükk hasábia 1780 dinár, Gyökérfa (10 tonna) 1300 dinár ab vagon Szubotica. — Kavics, mész, homok. Telefon 122. — Boška Vujića 21, Braun fa- telep. 135

Kiadó

Különbejárati szépen bu- torozott szoba, fürdőszobá- val és telefontalulius 1-re kiadó. Noviszád, Streljačka ul. 3. sz. alatt (volt Lövölde kert). Megtekinthető 12—6 óra között. 1599

Különítele

AZONNALRA kerestetik egy egészséges szoptató- dada. Jelentkezni dr. Klein Matijánál, Futaki ut 9. sz. Noviszád. 1606

Szubotical kiadó- hivatalunk minden nap reggel 1/9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Modern fényképészeti műterem

Esküvői képek
Gyermek képek
STUDIO-HERING — Apollo udvar

Városi Mozi — Szubotica

Csütörtök—Vasárnap Kettős műsor!

1. A tolvajok nyomában

Főszereplő: TOM MIX

2. Marica grofnó

Kálmán Imre világhírű operettje.

Főszereplők:

Hubert Mariska, Dorotea Wieck, Verebes Ernő, Szőke Szakáll

Előadások: 3. és 9 órakor

Manilla

Sisal kévekötő

megérkezett és minden mennyiségben kapható

Medič-Zankl

cégnél

Noviszád, Zeljeznička 5.

Telefon 22-06

Gornya Muzslán

ha lapot akar rendelni vagy hirdetést feladni, forduljon

Nagy Jánoshoz

a »Reggeli Újság« ottani bizo- mányosához.

A Sztari és Novi Becsej között közlekedő „MIROSLAV“ hajó menetrendje:

Érvényes 1934. május 15-től

Menetidő 30 perc

Novi Becsejről indul: 2:45, 7:00, 9:05, 12:20, 16:30, 19:45

Szari Becsejről indul: 3:30, 7:40, 9:50, 14:00, 17:30, 21:15

Bácskából a Banáthba Szari Becsejen keresztül vezet a legrövidebb út. — A „Miroslav“ hajónak csatlakozása van az összes környéki vonatokkal és autobuszokkal. — A hajó teherbírósága 178 utas és 14 tonna áru. — Kedvezményes kiránduló csoportjegy

Üzleti forgalmát

csak úgy növelheti, ha hirdet!

Aki nem hirdet, az vesztes marad a mai harcban! Csak jó hirdetés emelheti üzletét és vállalkozását! Tegyen egy próbát és kellemesen fog meglepődni!

Hirdetők!

Telefonhívás (21-37) vagy levelezőlap (Reggeli Újság, Noviszád, Kr. Petra 30) elegendő és még aznap felkeresi Önt egy elsőrangú szakember,

aki tanáccsal és felvilágosításokkal szolgál és néhány adat bemondása után percek alatt szakszerűen megszövegezi a hirdetés szövegét és közli Önnel a legolcsóbb árat.

22.45 (10.45): Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál Kálmár Pál énekel. — Dalok: László Imre: Azt a fehér rózsát; Mi füstölög ott a sikon tá- volban. — Kádas György: Hallod-e Katika. Vá- radi Sztankó Gy.: Hej, de boldog. — Nádor Jó- zsef: Amerre jársz. — Seress—Jávör: Szomorú va- sárnap. — Bodroghy—Szánthó: Messze túl a Tiszán. Kacsóh—Sassy: Késő ősz van. — Kálmán—Szene- s: Egy kislányért.

23.30 (11.30): Guttenberg György jazz-zenekara- nak műsora.

PRAHA:

- 6—7.15: Ébresztő, torna, zene.
- 9.50: Lemezek.
- 12.10: Lemezek.
- 15.15: Szalonzenekar.
- 16.40: Dalok, zongora- és harmonikajáték.

19.15: Az 5 gyalogezred zenekara.

22.15: Lemezek.

22.30—23.30: A prágai szalonzenekar hangver- senye a ruszinszkói diákok egyesületének közre- működésével (balalajka). Orosz dalok.

WIEN:

- 12: Parasztzene lemezeken.
- 12.30: Szórakoztató lemezek.
- 13.30: Művészlemezek.
- 16.35: Tánclemezek.
- 18: Havi vliágszemle.
- 19.10: Németh Mária énekel.
- 20: Strauss János: Waldmeister 3 felvonásos operett.
- 22.20: Schmidt: Ötös zongorára, klarinéttra, brá- csára és esellóra. 0
- 23: Jecha-jazz Nágel énekessel. Tánczene.

Kisértet a citadellán

A REGGELI UJSÁG eredeti regénye

Minden jog fentartva

Irta Leleszy Béla

(23)

Az eddigi folytatások tartalma:

1853, Bach-korszak a Habsburg-birodalomban. Montebelli Silvio márkai császári tüzértiszt öngyilkos lesz otthonában, mert azt hiszi, fölfedezték, hogy a fölkelőkkel tart. Ikertestvére, a szép, 21 éves Maddaléna márkilány kiadja helyette magát tüzértisztnak, egyenruhát ölt és oly sikerrel adja a testvérét, Silvót, hogy helyette elmehet Budára, a citadellába, ahová Silvót áthelyezték. A lány terve az, ami Silvóé volt, — segíteni a magyar forradalmárokat.

A hajón Buda felé értesül arról, hogy a citadellában titokzatos kísértet öldösi a császár tüzerét. Mindig éjszaka jelenik meg és az Alter Seppi nevű nehéz ágyú mögött álló tüzért gyilkolja meg a saját kardjával. Maddaléna átveszi az üteg parancsnokságát a citadellában és keresi az összeköttetést a fölkelőkkel.

Egy forrongással fenyegető éjszakán ő maga áll az ágyú mögé kirendelt tüzére helyett. Titokzatos támadás éri. A halálos dőfés előtt azonban észreveszi a merénylő, hogy a tüzérhadnagy — leány. Éleiben hagyja és elmenekül.

— Mi az a Krabulszki ur? — kérdezte gyanakodva. Azt hitte, végre valami nagy magyar hazafival hozta össze a sors, akit már ünnepelni is mernek a jó pesti hazafiak.

— A sarki fűszeres, — jelentette neki az egyik rendőr.

— És miért éljenzik, ünnepelik? Miféle nagy dolgot tett ez az ember?

— Megnyerte, kérem, a brünni sorsjáték főnyereményét. Harminchatezer pengőforintot. Most ő a legnépszerűbb ember Pesten.

Montebelli vállat vont. Krabulszki ur feléje is nagyot intett kalapjával. Azt hitte, szintén az ünneplők közé tartozik. A hadnagy nevetett és belátta, hogy a legszörnyűbb napokban, a legforrongóbb levegőben sem áll meg az élet a mindennapi kedves kicsinyességei nélkül. Nem lehet éjtnapot egybetéve egyébbel se foglalkozni, mint öszeesküvésekkel. Az ember él, eszeget, aludni, nevetni akar. És szerelmeskedni.

Igen, azt is. Ha — lehet neki.

Megesőrentette kardját és megfordult. Eh, mit is adnak ezek a magyarok a nemzeti színházukban? Kicsit meglepődött, amint olvasta a falragaszt.

— Pepita de Oliva, spanyol királyi táncosnő Madrilénát és a híres El Olet adja elő a két kis opera között, amely csak kerete lesz a művészetének.

A tüzérhadnagy hazasietett és átöltözött. Aztán megvacsorázott az Ujvilág-sör-csarnokban, szokása ellenére nagyon jókor. Végre jegyhez jutott és bemehetett a híres magyar színházba, amely a császárhű tiszték körében magát a poklot jelentette. Albrecht főherceg ugyan Hildegard főhercegnő asszonnyal nagynéha ellátogatott oda és végigült a zudvari páholyban egy-két unalmas jelenetet Szigligeti ur bukott darabjából, az Argyilus és Tündér Ilonkából. Dehát Albrecht főhercegnék sokkal több szabad, mint egy császári tisztnek!

Meglepte, hogy légszuszvillagítás ragyogott az épületben. Az egyetlen helyen egész Pest és Buda területén. Aztán a zene. Nagyon jó zenekara volt ennek a színháznak. A kis operák untatták. Osztozott ebben a

véleményben a közönség is, amely csak akkor jött lázba, mikor a spanyol zene első vérpezsdítő hangjai végigcsengtek a nagy boltozat alatt. Hát még, amikor a csodálatos Pepita kilibbent a gázlámpák elé! Azt a tombolást, ordítást! Tapsfergeteget!

Montebellit nem ragadhatta el az, ami akkoriban egész Európa férfiközönségét a tüzes spanyol leány lábai elé kényszerítette. Hidegen, nyitott szemmel nézte és mérleget. Igaz, művészi. Igaz, szép és friss, amit ad. Dehát... És hirtelen odahallgatott a páholyülés előtt vitatkozó két férfi szavaira. Kívette belőle, hogy pesti lapok kritikussai. Az egyik a Lokalblätté, a másik a Pesti Naplóé. Németül szidták Pepitát és nagyon megbotránkoztak rajta.

— Hihetetlen, hogy a legkatolikusabb nép, a spanyol, ilyen táncokban lenné a gyönyörűségét — rázogatta a fejét a Napló embere. Ha a hanyattdülés és a szoknya felkapkodása jelenti a művészetet, akkor ez Pepita nagy művésznő. Borzasztó, hogy még Ira Aldridge a nagy néger színész sem bírta ennyire elragadni Pestet, mint ez a táncos nő.

De hiába volt minden. A közönség tombolt. Örjögött, virágerdőt dobált a színpadra. Montebelli nem értette a pesti férfiakat és ifjakat, de nem botránkozott meg rajtuk. Az igazi, az örök nő aratta előtte a diadalát szenvedélyeivel, fűtött, ütemekre bontott érzékiséggel.

Az El Ole következett! De egy-két ütem után látszott, hogy a zenekar nem követi Pepitát. Elmarad tőle, hihetetlennek tartva, hogy női láb, derék és csipő ilyen gyorsaságot még fokozni is tudjon. És ekkor megtörtént a botrány.

Pepita megállt. Toppantott és olyan vad mozdulatot csinált, amire a zenekart leintette a karnagy. És a táncosnő németül kiáltotta le a zenekari süllyesztett részbe.

— Vagy spanyol ütemet játszatok, vagy mindent abbahagytok. Halvéretek van? Gyerünk! De aztán ne aludjatok itt!

A karnagy sértődötten nézett hátra. Tétovázott. Belátta, hogy tehetetlen. A közönség Pepita pártjára állt és megzendült a forgószélszerű tánc vad zenéje újra.

Montebelli nézte az örjögő, tapsoló és ujjongó közönséget. Igen, ez egy jóvendőbeli világváros tombolása már. Egy enervált de előítéletektől teljesen fölszabadult közönségé, amely Páris, London és Bécs után maga is állást mert foglalni és rajongani azért, ami megfogta. Hiába volt minden fejesóválás és megbotránkozás. Montebelli nem értett egyet vele, de belátta, hogy itt kezdődik az, amivel szemben tehetetlenek a bécsi aggodalmak, irigykedések és a gellérthegyi őriáságyuk.

A fejét nekitámasztotta a páholy falának.

Aztán szeretne volna, ha nincs semmi a háta mögött. Ha hirtelen mozdulattal megszabadulhat egy tekintet éles és kutató vizsgálattól. De a mozdulat most nem sikerült a kellő gyorsasággal és akkor meg, ugyis mindegy!

Egy földszinti székről éppen szembe-kapta e tekintetét egy másik szempár, fekete, rövid bajuszka felett.

XVI.

Váratlan találkozás

Montebelli hatalmas ütést érzett a szí-

vén, szinte elkábult bele.

Hiszen ez ő! Ő volt, a megtalálhatatlan, titokzatos éjszakai látogató! Aki többet tudott Montebelli császári hadnagy urról, mint vala mennyi más tisztársa és felettese a lázadók fővárosának a területén!

Okvetlen észrevette azt is, hogy kinek a tekintetét keresztezte. Talán már előbb is tudomást vett róla. Montebelli szégyenkezett magában. Kileshette, miképpen méregeti a gyönyörű Pepitát, a nőt, a vetélytársat. Hiszen minden nő minden nőnek örök versenytársa és ezt elárulja minden tekintete, amelyet ellenőrzés nélkül röppíthet rá. Ezen nem segít császári egyenruha.

Jaj, hát ez előtt a férfi előtt nem lehet titka többé?

Égető bosszúságot érzett, de zsibbasztó örömet is. Hiszen itt van, nincs semmi baja. Szakállas, magyar ruhás furesa fiatalember mellett ül és vele beszélget, ha nem is néz rá. És ha egyszer már találkozhattak, akkor ez többször is megtörténhetik.

Nagy félénken újra átpillantott a földszint felé. Talán tévedett? Hiszen igazán nem lenne esoda. Éjszaka látta azt az arcot! Tulságosan közelről és tulságosan nagy izgalomban.

Hátha megint csak valami veszedelmes hasonlatosság játszik vele?

Zavartan harapdálta szája szélét. Most nő volt, jaj, mennyire leány volt a párbaj hőse, a citadella ünnepeltje. Aki az első sebet ejtette a citadella kísértetének a tekintélyén. De aztán az éles szegletű gallérra és a lombos nyakkendőre esett a tekintete a ruháján és erre hirtelen elszállt a zavarodottsága.

— Császári hadnagy vagyok, — suttozta magában. Nevetséges. Ugy viselkedem, mint...

Azonnal elhatározta, hogy meg fogja szöllíteni azt az embert.

A kirobbanó tetszés, éljenzés jelentette neki, hogy Pepita de Oliva táncát véget ért. Világosság lett a nagy színházban, és látta, hogy aligha tévedhetett.

A különös fiatalember nem nézett többet rá. Nyugodtan megvizsgálhatta, mert nem hagyta el a helyét a felvonások közben sem. Montebelli arca pirult, égett és egyre azt suttozta magában, hogy neki kötelessége ezzel megkeresni a találkozást. Nekik számolnivalójuk van!

— Savoja! Savoja! — mondogatta, hogy valamennyire erőre kapjon. De nem bírta elképzelni, micsoda mondani valója lehetne neki hozzá a történetek után? Hátha kineveti?

Egyszerre fellobbant. Kinevetni őt? Ezt még neki sem szabad!

És fölillant az agyvelejében az ötlet. Magyarázatot fog kérni tőle. Felelősségre vonja azért a tekintetért! Igaz, hogy szigorú helyőrségi parancs tiltja el a tiszteket attól, hogy belekössenek a polgári ruhás arszlánokba, de hát ki veszi komolyan ezeket a parancsokat?

Neki nagy oka van arra, hogy belekössön ebbe az emberbe és megkóstoltassa vele a kardja életét.

Felugrott. A szomszéd páholyban két urat látott, akik németül beszélgettek. Éppen jókor. Bekopogtatott hozzájuk és bemutatkozott. Nagy meglepetéssel fogadták.

(Folytatjuk)